

ΕΡΡΙΚΟΥ ΑΝΤ. ΣΚΑΣΣΗ

᾽Ομοτίμου καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν
Μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΤΟΥ ΛΑΤΙΝΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΕΞΙΚΟΥ*

usque eratis... usque adhaerebatis Plaut. As. 209. quando ego non fixus lateri... adhaesi...? (πότε [λοιπὸν] ἐγὼ δὲν εὐρέθην εἰς τὸ πλευρόν σου [κοντά σου];) Ovid. am. 3, 11, 17 (πρβλ. Sen. Herc. f. 357). Plin. 10, 51 κ. ἄ. ἄ. β) ἐπὶ πραγμ.: nulli fortunae adhaerebat animus (τὸ πνεῦμά του δὲν ἦτο προσκεκολλημένος, προσσηροσμένος εἰς οὐδὲν εἶδος [εἰς οὐδὲνα τρόπον] βίου) Liv. 41, 20, 2. clarissimique (πολὺ ἐπιφανεῖς [διακεκριμένοι]) sunt habitus qui etiam minimae parti tantae fortunae adhaeserunt (οἷτινες ἀκόμη δι' ἐλάχιστον μέρος συννηώθησαν εἰς μίαν τόσον μεγάλην τύχην) Curt. 10, 5, 37. obsidioni fortiter adhaerentes (δραστηρίως [πεισματωδῶς] ἐγκείμενοι τῇ πολιορκίᾳ) Amm. 19, 3, 1. barbarus inligatus (= *impeditus*, *implicitus*) praedā stativis castris adhaerebat (κωλυόμενος [ἐμπεπλεγμένος, *μπερδεμένος*] μὲ τὴν λείαν του καθυπεβάλλετο εἰς μόνιμον στρατοπέδευσιν, δὲν ἐγκατέλειπε τὸ

στρατόπεδον) Tac. ann. 3, 21, 6. *nurtrix*... claustris adhaerens excubabit adventui tuo (ἱσταμένη [ὡς φρουρός] πρὸ τῆς θύρας θὰ ἐπαρουπνῇ διὰ τὴν ἀφιξίν σου) Apul. m. 8, 10.

ad - haerēscō, haesi, haesum, 3 προσκολλῶμαι, ἐμπήγνυμαι, προσαρτῶμαι. Α) *κνρίως*: ne faex in lateribus adhaerescat (ἵνα μὴ ἡ τρυῆ ἐπικαθήσῃ ἐπὶ τῶν παρειῶν [τῶν πίων]) Cato agr. 152. haec (*sc. tragula*) casu ad turrim adhaesit (τὸ ἀκόντιον κατὰ τύχην ἐνεπάγη εἰς τὸν πύργον) Caes. g. 5, 48, 8. ne quid eminaret ubi ignis hostium adhaeresceret (ἵνα μὴ προέχῃ τι ὅπου [εἰς δ] τὸ πῦρ τῶν πολεμίων θὰ ἡδύνατο νὰ προσκολληθῇ) Caes. civ. 2, 9, 1. fuliginem, quae circa parietem et camerae curvaturam adhaerescit (τὴν αἰθάλην ἣτις... ἐπικάθηται) Vitruv. 7, 10, 2. gravis veteri cretae limus adhaesit (ἀηδὴς τὴν ὄψιν [ἀποκρουστικὴ] ρυπαρία ἐπικάθεται ἐπὶ παλαιοῦ [παλαιᾶς τέχνης] κρατῆρος) Hor. s. 2, 4, 80. *polyri*

* Ἐκ τῆς Ἑπιστημονικῆς Ἑπετηρίδος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ ἔτους 1961 - 1962, σελ. 356 - 386.

per brachia velut acetabulis dispersis haustu quodam adhaerescunt (οἱ πολύποδες [διδάποδες] προσκολλῶνται δι' ἐνὸς εἵδους ἐκμυζήσεως χάρις εἰς τὰς διεσπαρμένας ἐπὶ τῶν πλοκάμων μυζητικὰς θηλάς). Plin. 9, 85 κ. ἄ. ἄ. Ἐν εὐρυτέρα σημάσι: quae (sc. naves) ad moles Caesaris adhaeserant (αἱ ὁποῖαι εἶχον ἐξοκεῖλει εἰς...) Caes. civ. 1, 28, 4. hic... Deucalion... parva rate vectus adhaesit (ἐνταῦθα ὁ Δ. προσήγγισεν ἐπιβαίνων μικρὰς σχεδίας) Ovid. m. 1, 3 πρβλ. καὶ Trag. inc. 182 (Pac. Med. 234 W) axena Ponti per freta Colchos denique delatus adhaesi. margaritae... conchisque adhaerescunt (στερεῶς ἐπικάθηνται [τόσον δυνατὰ κολλημένοι ὥστε μόλις διὰ ῥίνης οἱ γεγηρακότες μαργαρίται ἀποσπῶνται]) Plin. 9, 109. B) *μτφρ.* ἐπὶ προσ. καὶ πραγμ.: α) Cic. de or. 2, 214: argumentum ratio ipsa confirmat quae simul atque emissum est, adhaerescit ad animos iudicum (ἐλκύει τὴν προσοχήν, εὐρίσκει ἐπιδοκιμασίαν...). quidque illorum memoriae (δοτ.) adhaesit (πᾶν ὅ,τι ἔχει προσκολληθῇ, εἶναι προσκεκολλημένον εἰς τὴν μνήμην ἐκείνων [εὐρίσκει καλὴν ὑποδοχήν]) Sen. ep. 21, 6. te extremum adhaesisse? (χλευαστικῶς σ' ἐρωτῶ [ἐνθυμεῖσαι ὅτι] σὺ [κατὰ τὰς ἐκλογὰς] ἤλθες τελευταῖος, κατέλαβες τὴν τελευταίαν θέσιν;) Cic. Vat. 11. *ad disciplinam* tamquam ad saxum adhaerescunt (εἰς αὐτὴν τὴν σχολὴν ὡς εἰς... προσκολλῶνται) Cic. ac. 2, 8. iustitiae... fortis civis adhaerescet (προσκολληθήσεται τῇ

δικαιοσύνῃ, θὰ ἀντέχεται, δὲν θὰ ἀφίσταται τοῦ δικαίου) Cic. off. 1, 86 (αὐτ. iustitiam deserere ἐγκαταλείπω, ἀφίσταμαι τῆς δικαιοσύνης αὐτ.) ἐπ. Tac. ann. 3, 33, 4. 11, 12, 4 (προσκολλᾶσθαι). β) μένω δὲν προχωρῶ, δὲν κινεῖμαι. ne... ad columnam (sc. Maeniam) adhaeresceret (ὁ Κλαύδιος) in tribunatū portum perfugerat (εἰς τὸν τῆς δημαρχίας λιμένα εἶχε προσφύγει ἵνα μὴ δεθῇ ὡς δόλιος ὀφειλέτης εἰς τὸν στῦλον τῶν χρεῶν [καθὼς οἱ κακοῦργοι εἰς πάσσαλον σκόλοπα]) Cic. Sest. 18 πρβλ. ἐπ. αὐτ. fin. 5, 49. ille osculo meo non adhaesit (δὲν ἀνταπέδωκε μετὰ θέρμης τὰ φιλήματά μου δὲν ὑπῆρξε διαχτυκὸς [ὡς ἐγὼ]) Sen. dial. 4, 24, 1. fac venias, si potes in his locis adhaerescere (νὰ διαμείνης, νὰ μὴ ἀπομακρυνθῇς) Cic. Att. 4, 4^b, 2. tanquam in quodam incili (βόθρῳ) iam omnia adhaeserunt Cic. epist. 8, 5, 3. *oratio* (τοῦ Μ. Calidius) ... ita libere fluebat ut nusquam adhaeresceret (sc. faucibus, ἔρῳε τόσον αὐθορμήτως, τόσον εὐκόλως, ὥστε οὐδαμοῦ νὰ προσκόπη [νὰ προσκρούῃ νὰ προσκρούῃ, νὰ κομπιάζῃ, νὰ ἀποκόπτεται τὸ νῆμα τῶν ἰδεῶν του]) Cic. Brut. 274.

adhaesē, ἐπίρρ. (adhaereo), τραυλῶς, ψελλῶς (μετὰ τραυλισμοῦ). oris vinculo solutus (ἄφωνος Σάμιος ἀθλητὴς Αἴγλης)... non turbide neque adhaese locutus est (ὠμίλησεν ὄχι τεθορυβημένως οὔτε μετὰ τραυλισμοῦ) Gell. 5, 9, 6. **ἄ. λ.**

adhaesio, ὄνις, θ. (adhaereo), ἡ δύναμις τῆς συμπλέξεως. comple-

xiones ('συγκρίσεις' συνενώσεις) et adhaesiones ('περιπλοκαί' συμπλέξεις) atomorum inter se. Cic. fin. 1,19. stellae vicissim mutuis adhaesionibus nexae (ἀστέρες ἐκ περιτροπῆς δι' ἀμοιβαίων ἔλξεων ἡνωμένοι· πρβλ. τὸ τοῦ Ἀριστοτ. 'ἐν ἀλλήλοις περιέχεσθαι') Apul. mund. 2.

adhaesus, ūs, ā. (adhaereo, λέξις πλασθεῖσα ὑπὸ τοῦ Λουκρητίου διὰ λόγους μετρικοὺς ἀντὶ τοῦ adhaesio), προσκόλλησις (ἐπικάθησις), pulveris... adhaesum corpore (ἡ προσκόλλησις κόνεως εἰς τὸ σῶμα) Lucr. 3,381. umoris adhaesum concipere ([τὰ παρὰ τὴν παραλίαν ἀνηρημένα ἐνδύματα] ἐμπίμπλονται ὑγρασίας) Lucr. 6,472 (= αὐτ. 1, 305: vestes uvescunt (νοτίζονται [παίρνουν ὑγρασία]) membrorum adhaesu (διὰ τῆς προσκολλήσεως τῶν μελῶν [ὡς συμβαίνει εἰς τὰ τέρατα [portenta] τ.ἔ. τοὺς ἐμφαφροδίτους [ἀνδρογύνους, γυνάνδρους]) Lucr. 5, 842. semen tenue locis quia non potis est (= potest) adfigere adhaesum liquitur (τὸ ἀραιὸν σπέρμα, διότι δὲν δύναται νὰ μείνῃ προσκεκολλημένον εἰς τόπους [ποῦ πρέπει] τήκεται, ἐκχύνεται ἐκρέει) Lucr. 4,1242.

ad-hālo 1 (ἐπὶ ὄψεως), ἐγγίζω διὰ τῆς ἀναπνοῆς, προσπνέω. *serpens* si patescentem *boletum* adhalaverit (βωλίτην μύκητα ἀνοίγοντα, ἀνθοῦντα) Plin. 22,95. **ἀ.λ.**

Adherbal, alis, ā. (λ. Φοινικική, πρβλ. *Hannibal*, *Hasdrubal*, *Maharbal*), Ἀδάρβαλ (Στράβ.), Ἀτάρβαξ (Πολ.), Ἀδάρβαλος 1. ἀδελφὸς τοῦ Ἰουγοῦρθα, πρεσβύτατος υἱὸς τοῦ

βασιλέως Μικίψα, ὅστις αἰχμαλωτισθεὶς ἐν Κίρτη καὶ στερηθεὶς τοῦ βασιλείου ἐφρονεῦθη ὑπὸ τοῦ Ἰουγοῦρθα. Sall. Iug. 5,7. 9,4 κ.ά. Fl. 1,36,4. 5. Eutr. 4,26. Liv. epit. 62,64. 2. ἀρχηγὸς (dux) τοῦ στόλου τῶν Καρχηδονίων νικηθεὶς ὑπὸ τοῦ Γ. Λαίλιου (206 π.Χ.) Liv. 28,30,4. 5. 6 καὶ 12. 3. υἱὸς τοῦ Bomilcar ἀκολουθήσας τὸν Ἀννίβαν εἰς τὴν Ἰταλίαν Flor. 1,22,19.

Adherbēs (αἰτ. -ēn), στρατιώτης Καρχηδόνιος. Sil. 7,601.

ad-hibeo, -uī, -itum 2 (*ad-habeo, § 43), παραλαμβάνω, προσλαμβάνω, παρέχω, προσάγω. Γλωσσ. I. γεν. ἐπὶ πραγμάτων καὶ προσώπων. 1. α) μετ' ἐπιρρ.: huc adhibete auris quae ego loquor (ἐδῶ τείνατε τὸ οὖς εἰς τὰ λεγόμενά μου) Plaut. Pseud. 152. Cas. 475. Ovid. am. 2,1,37. — β) μετὰ προθέσεων ad, in+αἰτ.: tibias ...ad os Gell. 15,7,1 (πρβλ. Cic. Brut. 19: tibias inflare). medicas adhibere manūs ad vulnera pastor abnegat (ὁ βοσκὸς ἀρνεῖται [ἐν τῇ ἀπελπισίᾳ του] νὰ ἐπιθέσῃ χεῖρα θεραπεύτριαν ἐπὶ τῶν πληγῶν [τῶν προβάτων του], νὰ θεραπεύσῃ τὰς πλ. τῶν προβ.) Verg. g. 3,455 (πρβλ. medentes manūs Apul. Plat. 2, 18 καὶ medentium manūs Plin. epist. 5,16,11). quos negat (ὁ Ξενοφῶν [Κυρ. παιδ. 1,2,8]) ad panem (sc. condiendum) adhibere quicquam praeter nasturcium (οἱ ὅποιοι [Πέρσαι] λέγει ὅτι οὐδὲν ἄλλο προσέθετον εἰς τὸν ἄρτον [ὡς ὄψον, προσφάγῃ] πλὴν τοῦ καρδάμου) Cic. Tusc. 5,99. ad id consilium adhibitīs (κλη-

θέντων) centurionibus Caes. g. 1, 40,1 (ad concilium αὐτ. 7,73,3). -ere ad dapem *L* (ad mensam *L Se*, ad epulas *Ta*), ad ea convivia (*sc. celebranda*) matres familiās adhibuisti Cic. Verr. 5,137 (πρβλ. in convivium Verr. 5,28. Nep. praef. 7. Iust. 7,3,3). ad maiores causas (*sc. agendas*) adhiberi coeptus est (ἤρχισε νὰ καλῆται [δ' Ὁρτήγσιος]) Cic. Brut. 301. tecum loquere (προστ.) te adhibe in consilium, te audi, tibi obtempera Cic. ep. 2,7,2. adhibuit sibi in consilium (ἐπὶ συμβουλὴν) quindecim principes (προκρίτους) Cic. off. 2,82. *iuris consulti* adhibentur (καλοῦνται, χρησιμοποιοῦνται) in consilia Cic. top. 65 (in consilia publica Liv. 1,54,1. Ἰδ. καὶ κατ. 2. α. τέλ.) — γ) μετὰ δοτ.: (ἐν τῇ ἱατρικῇ). his (εἰς τὰ εἶδη αὐτὰ τῶν ἀσθενειῶν) ...remedia Cels. prooem 1 p. 4. vulneri Sen. dial. 12,14,1. tumentibus *maxillis* Col. 6,30,6. frigori fomenta (πυριάματα, θερμὰ ἐπιθέματα) Col. 6,30,3. medicamina vulneri et fomenta (τονωτικά) corpori Tac. ann. 1,6,2. non est medicina cum sanae parti corporis scalpellum adhibetur (ἡ ἐνν.: δὲν εἶναι ἱατρὸς ἐκεῖνος ἀλλὰ δολοφόνος ὅταν χρησιμοποιῇ χειρουργικὴν μάχαιραν εἰς ὑγιὲς μέρος τοῦ σώματος) Cic. Sest. 135. remedia morbis animorum (ἐναντίον τῶν ψυχικῶν νοσημάτων) Cic. Tusc. 4,58. manūs vectigalibus vestris (ἐπιβάλλω χεῖρα ἐπὶ τῶν..., σφετερίζομαι) Cic. agr. 2,47. alteri calcaria adhibere, alteri frenos (τὸν μὲν

[Ἐφορον] ἐγκεντρίζω, χρησιμοποιῶ δι' αὐτὸν μύπα [πιερνιστήριον], τὸν δὲ [Θεόπομπον] συγκρατῶ) Cic. Br. 204. Cic. Rab. perd. 11. Ovid. f. 3,293. quid est quod (= cur) ullos deis immortalibus cultūs honores preces adhibeamus? (ποῖος λόγος ὑπάρχει νὰ προσφέρωμεν τοῖς ἄθαν. θεοῖς...) Cic. nat. d. 1,3. hos castris (τῷ στρατοπέδῳ, τῷ πολέμῳ) adhibe socios Verg. A 8,56. convivio Liv. 23,8,5 (cenae *Su Q Pl^z*. mensis *O*. mensae suae *Co*, epulis *V Su*). publicis consiliis divinos... sacerdotes (μάντις) Cic. div. 1,95 (consilio Curt. 6,8,1. Tac. ann. 14,62,6. sacris *VF St*, bellum puerum sacrificio [*sc. magiae*] Apul. apol. 44,8). puero nutrices *G*, civitati curandae adhibitus sum Sential 3,16,4. 2. μετὰ δηλώσεως τοῦ σκοποῦ: α) διὰ τῶν προθέσεων (ad in + αἰτ., causā, gratiā, ob). ad: vestis... adhiberi coepta est (ἤρχισε) ad ornatum... corporis et dignitatem Cic. de or. 3,155. *ignem* adhibemus ad usum atque victum Cic. nat. d. 2,40 κ.ἄ.ἄ. — in: in eosdem usus... adhibere *Pl*, ipsis quas in novissimam voluptatem (πρὸς τελευταίαν κραιπάλην)... adhibuerat epulis Tac. ann. 2,31,1. — Ὑπὸ τὴν τελικὴν ἔννοιαν δύνανται νὰ νοηθοῦν καὶ τὰνωτέρω (1. β. τελ.) παραδείγμ., alqm in consilium adhibere. — *causa*: salutis causa tristiora (ἀπεχθὴ λίαν δυσάρεστα τὴν γεῦσιν) remedia -ere Liv. 42,40,3. — *gratiā*: speculum ornatūs causā -ere Sen. nat. 1,17,10. Plin.

33,26. β) διὰ δοτ.: mel... remediis adhibetur (χρησιμοποιεῖται) Col. 6,17,9. *quinquefolium* purgandis domibus adhibetur Plin. 25,109. laurus purificationibus adhibetur Plin. 15,138 fabri... balneis novis moliendis adhibiti (πρὸς κατασκευὴν νέων λουτρῶν (μετακληθέντες) Gell. 19,10,2. γ) δι' αἰτ. κατηγορ.: caecum adhibebant ducem Cic. Tusc. 5,112. off. 2,71. Verr. 3,23. totam Siciliam testem adhibere possem Cic. Verr. 5,139. Verg A 8,56 (ἀνωτ. 1 γ). — δ) διὰ προτάσεως: adhibemur ut ea dicamus... quae... Cic. Cluent. 139. homo -ndus est qui... vulnus exsurgat Cels. 5,27,3. adhibitis qui obsignarent (κληθέντων [μαρτύρων] πρὸς ἐπισφράγισιν [τοῦ γαμικοῦ συμβολαίου] Tac. ann. 11,27,1. 3. διὰ προσθήκης τῶν ἐξῆς α) ἐν τίνι (q u ā i n r e): neque parvis in rebus (ἐν μικραῖς ὑποθέσεσι) dicendi faces (φλέγουσα ρητορική) adhibendae sunt neque... Cic. de or. 2,205. in scribendo... viri primarii (πρώτης τάξεως, διακεκριμένοι) Cic. Verr. 2, 189. β) πότε (q u a n d o): quin (= cur non) adhibuisti, dum ista loquere, tympanum? Plaut. Poen. 1317. medicamenta..., dum malum serpit, ...adhibenda nulla sunt Cels. 5,26,34. ideo me... cum recitaret librum (κατὰ τὴν [δημοσίαν] ἀνάγνωσιν τοῦ βιβλίου του) non adhibuerat Plin. ep. 1,5,4. — Καὶ διὰ τοῦ in + ἀφαιρ.: in sole (ἐν μέσῃ ἡμέρᾳ, ἐν πλήρει φωτὶ) lucernam adhibere (προβλ. λύχνον ἐν με-

σημβρίᾳ ἄπτειν Διογ. 6,27. ἐπὶ τῶν παρὰ καιρόν τι ποιοῦντων καὶ ἡλίφωδως δανείζεις Ἀποστ. 8, 51) Cic. fin. 4,29. 4. μετ' ἀντικ. συμπληρουμένου ἐκ τῶν συμφραζομένων α) alqd: mulieres e caprifico adhibent virgam (sc. sacrificio) Varr. l. 6,18. ut casta corpora adhibeantur (sc. ad sacrificia) Cic. leg. 2, 24. ut aut pueriles aut muliebres (sc. corpori fricando) adhibeantur Cels. 3,21, p. 108,14. orator tenebit venas animorum et ...adhibebit manum (ἐκ μίτρω. ἀπὸ τοῦ ἱατροῦ. θὰ ἐξετάσῃ τὸν σφυγμόν, θὰ σφυγμομετρήσῃ τὰς διαθέσεις τῶν ἀνθρώπων καὶ θὰ ἐφαρμόσῃ τὴν θεραπείαν Tac. or. 31,7. medicamentum (medicinam) -re *Ce Pl Co* (medicamina *Ta*). medicinam *Co*, remedia *Co L Q*. — β) alqm, προσκαλῶ, μεταπέμπομαι = advoco, accio: medicum (καλῶ ἱατρὸν) Cic. fat. 28. 29.30. nec vult Alcýdōnen in partem -ere pericli (νὰ παραλάβῃ εἰς συμμετοχὴν τοῦ κινδύνου τὴν Ἀλκυόνην) Ovid. m. 11,447. libertus Timarchides adhibebatur (sc. convivii) Cic. Verr. 5,81. Pompeium (sc. ad rem perficiendam) Cic. agr. 2,53. cum adhibuisset domi meae Lupus me... (sc. consultandi causā· προβλ. accitus ad consultandum Liv. 36,6,7). cum Cotta primus adhibitus esset (sc. ad causas προβλ. Brut. 301) Cic. Brut. 317. conlegium (*pontificum*) non adhibuisti (sc. ad loci consecrationem, dedicationem· δὲν ἐκάλεσας [διὰ νὰ παρᾶσθῃ εἰς τὴν καθιέρωσιν δόλοκληρος]

ὁ σύλλογος τῶν *pont.* Cic. dom. 117. Zeuxim... adhibuerunt (*sc. ad templum picturis locupletandum*) Cic. de inv. 2,1 ἐπ. Liv. 36,6,7. ita... ne, quicumque deus, quicumque adhibebitur (*sc. satyris in scaena*) heros..., migret... (οὕτως... ὥστε, οἰοσδήποτε θεός, οἰοσδήποτε ἥρωας [ἡμίθεος] θὰ κληθῇ [θὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν σκηνὴν σατυρικοῦ δράματος] νὰ μὴ...) Hor. ars. 227. teneamus Aris-totelem... Theophrastum tamen adhibeamus ad pleraque (*sc. disputanda*) ἃς προσκολληθῶμεν εἰς τὸν Ἄρ., ἃς ἐπικαλεσθῶμεν ὅμως εἰς πλεῖστα σημεία τὸ βιβλίον [τὴν διδασκαλίαν] τοῦ Θεοφρ.) Cic. fin. 5,12. Diana (ἡ Ἀρτεμις Εἰλείθυια, ἀρηγὼν θηλυτεράων) adhibetur ad partūs Cic. nat. d. 2,69. penatis Verg. A 5,62 (Petr. 60,8). deos -ere (ἐπικαλοῦμαι τοὺς θεούς) Liv. 38,48,14. Iovem Cic. Verr. 4,67. penatis, deum, deos *G H O L.* — II. (ἐπὶ ἀφηρημ.). 1. alqd : α) μετὰ τῶν προθ. ad, in + αἰτ., *adversus [Cic. off. 1,99], contrā, ergā (ἐνίστε τῆς dē Cic. ep. 2,7,3. Att. 13,1,2). — β) μετὰ δοτικῆς. — γ) μετ' ἐπιρρ. τόπου. 2. μετὰ δηλώσεως τοῦ σκοποῦ: α) διὰ τῶν προθ. ad, in + αἰτ., ob, gratiā, causā. β) διὰ δοτικῆς. γ) διὰ διπλῆς αἰτιατ. (accus. praedic.). δ) διὰ προτάσεως. 3. διὰ προσθήκης: α) τοῦ ἐν τίνι (quā in re καὶ quo in homine), πόθεν (unde), τίνι ὀργάνῳ (quo instrumento), πότε (quando) καὶ β) διὰ μόνου ἀντικειμένου: παραδείγματα: 1α: ad similitudines istas

(*sc. dinoscendas*) usus (ἡ πείρα, ἡ ἐμπειρία) adhibendus est Cic. ac. 2,57. ad nullam earum rerum (τῶν ὑποπιπτόντων εἰς τὰς αἰσθήσεις μας) divinatio adhibetur (χρησιμοποιεῖται, ἐφαρμόζεται) Cic. div. 2,9. nunc animum nobis (δοτ. ἡθ.) adhibe veram ad rationem (νῦν τεῖνατε τὰ ὧτα [δώσατε μεγάλην προσοχὴν εἰς τὸν ἀληθῆ συλλογισμόν [εἰς τὴν φωνὴν τῆς ὑγιοῦς φιλοσοφίας]) Lucr. 2,1023. — in : in hoc (= in eam rem) omnem diligentiam -ere (εἰς τοῦτο ἐφίστάναι τὴν προσοχὴν) Cic. ep. 16,9,4. (in hoc curae Quint. 5,10,109). Cic. ep. 6, 1,2 (μτφρ.), quid ego vestram crudelitatem expromo quam in ipsum me ac meos adhibuistis...? (πρὸς τί ἐκχέω ἐγὼ τὴν ὀμότητά σας, τὴν ἐναντίον ἐμοῦ τοῦ ἰδίου καὶ τῶν ἰδικῶν μου ἀσκηθεῖσαν, ἐπιδειχθεῖσαν?) Cic. dom. 60. Col. 1,9,8. — adversus: adhibenda est quaedam reverentia adversus homines (ὀφείλεται σεβασμός νὰ ἐπιδεικνύεται ἀπέναντι τῶν ἀνθρώπων) Cic. off. 1,99. Quint. 4,1,56. ergā: officium quod adhibetur erga illos. Cic. ep. 13,6,2. — 1β: δοτ.: rebus (εἰς τὰ τοῦ βίου) ...modum quandam et ordinem adhibentes (μέτρον τι καὶ τάξιν τηροῦντες) Cic. off. 1,17. modum ['μεσότητά' μέτρον] quandam... vitio Cic. Tusc. 4,39-40. munītae adhibe vim sapientiae (εἰς τὴν ὠχυρωμένην [εἰς τὴν κλειδομένην] σοβαρότητα μεταχειρίσιν βίαν [διάρρηξιν τὴν θύραν]) Hor. c. 3, 28,4. mitto (= omitto) adhibitam

vim ingenuis (ἀφίνω κατὰ μέρος, δὲν ἀναφέρω τὰς ἀσκηθείσας βιαιότητας ἐναντίον τῶν...) Cic. Verr. 4, 116 (ἀλλὰ ἐν Cic. S. Rosc. 31 ut possit vim mihi maiorem adhibere metus quam fides = ὥστε νὰ δύναται ὁ φόβος νὰ μ' ἐπηρεάσῃ περισσότερο ἢ ἡ πίστις [ἡ τιμότης]). — morbis... (κατὰ τῆς ἀσθενείας) curationes Cic. off. 1,83. nullam memoriam contumeliae (δὲν διατηρῶ [λησμονῶ] τὰς προσβολὰς) Nep. Eram. 7,2,1. (Ἐπὶ προσώπων) : lugenti... miseranti... invidenti -ere medicinam (μτφρ. ἴασιν) Cic. Tusc. 4,59. motūs (πάθη, αἰσθήματα, συγκινήσεις τ.ἔ. fletum δάκρυα, misericordiam οἶκτον κ.τ.τ.) iudici Cic. de or. 2,189 (πρβλ. de or. 2,186) κ.ἄ.ἄ. — **1γ** (μετ' ἐπιφρ. : quid huc (= ad eas res explicandas) adhibetis iram? (= notionem irae) Cic. Tusc. 4,50. munitae adhibe vim sapientiae (παραβίασε τὴν περιττειχισμένην σοβαρότητά σου [πίνουσα ἀφθόνως Καίκουβον οἶνον]) Hor. ἔ.ἄ. 3,28,4. belli necessitatibus... eam patientiam (διὰ τὰς πολεμικὰς ἀνάγκας) Liv. 5,6,3. metum [id] mihi adhibeam, culpam apstineam (culpam διὰ τὸ metum, ἄλλως τίθεται ἀφαιρ. culpā -ēre [ὥς ἐν στίχ. 768] = θὰ ἤθελα, νὰ εὐρίσκωμαι ὑπὸ φόβον, θὰ ἤθελα νὰ ἀπέχω ἀπὸ κακὴν πρᾶξιν) Plaut. Men. 983. — **2α** : a d : (auctoritas τὸ κύρος τῶν φίλων... adhibeatur ad monendum (πρὸς παραίνεσιν) Cic. Lae. 44. — qui (sc. pes) ...qui adhibetur ad numeros (τὸν ἑυθμόν) Cic. or. 188 (πρβλ. αὐτ.

172. Brut. 32. de orat. 3,175. 187 καὶ Ἀριστ. Ῥητ. III, 8,2 ἑυθμόν δεῖ ἔχειν τὸν λόγον, μέτρον δὲ μῆ. Πρβλ. ἐπ. oratio numerosa κ. numerus oratorius C) Quint. 8,5,9. aequos -ere animos ad pacem accipiendam (πνεῦμα καλῶς διακείμενον πρὸς...) Liv. 44,29,8. in : nec in hoc (αὐτ. πρὸς τοῦτο adhibetur (ἡ φιλοσοφία) ut... Sen. ep. 16,3 (πρβλ. ep. 117,35). Quint. 2,5,4. — o b : alterum (sc. τὸ plane dicere) -betur ob eam causam ut intelligatur (πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ...) Cic. de or. 3,38. — c a u s ā : ut rei publicae causā severitas -beatur Cic. off. 1,88. — g r a t i ā : alterum (sc. percontari) arguendi gratiā videtur adhiberi Quint. 9,2,6. — **2β** : d o t. : si qua ars serendis discordiis -beatur (ἐὰν ἤθελε τεθῇ εἰς ἐνέργειαν τέχνη τις [πανουργία τις] εἰς τὸ προκαλεῖν διχονοίας, ἐὰν ἤξεύρουν τεχνήντως νὰ σπεύρουν ζιζάνια) Liv. 8,27,5. Sen. ep. 40,4. ut occultando facinori nox -beretur (πρὸς ἀπόκρυψιν τοῦ ἐγκλήματος) Tac. ann. 14,4,6. curam vestigandis examinibus -ere (δεικνύομαι προσεκτικὸς εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῶν ἔσμων τῶν μελισσῶν Col. 9,8,6 (legendis seminibus... diligentiam αὐτ. arb. 1,3). — **2γ** : διὰ διπλῆς αὐτ. : legem adiutricem et testem (sc. controversiis disceptandis) -ere Cic. top. 95. de or. 1,18. — **2δ** : διὰ προτάσ. : curam -ere ut... Plaut. Mil. 41. Cic. off. 1,114. Sen. dial. 3, 19,7. curam -ere ne... Curt. 3,12, 22. Varr. r. 2,2,17. -ere modum

ne... Quint. 9,2,6, diligentia est -nda uti (= ut)... Vit. 2,5,1. Cic. Att. 11,7,5. epist. 5,6,1. — **3α**: ἐν τίνι πράγματι (quā in re): exornatio... in omni oratione adhibenda Rhet. Her. 4,53. adhibenda est primum in iocando moderatio (ἐπιφυλακτικότης [προσοχή] ἐν τῷ ἀστεϊσμῷ [ᾧ ταν ἀστεϊζόμεθα] πρέπει κατὰ πρῶτον νὰ τηρῆται) Cic. de or. 2, 238. in tota vita constituenda est ei rei cura... adhibenda Cic. off. 1, 119. celeritatem in transportandis legionibus -ere Caes. civ. 3,8,2. curam diligentiamque in valetudine... tuenda -ere Nep. Att. 21,5 κ.ἄ.ἄ. — 'Εν τίνι ἀνθρώπῳ: severitatem in eo filio -ere Cic. fin. 1,24. Verr. 5,24. — unde: ex Etruriā scientiam adhibebant Cic. div. 1,3. sine ea curatione quae manu (ἀφαιρ. ὀργ.) adhibetur (τῇ χειροῦργικῇ) Cels. 6,15. — quando: consilium et modum adhibendo ubi res posceret Liv. 3,19,3 (πρβλ. Cels. 2,17 κ.ἄ.) Quint. 8 proem. 29. 9, 4,11. — **3β**: ὥς μεθ' ἀπλοῦ ἀντικειμ.: Caec. com. 247. Acc. trag. 510. P(ουχν.) artem (auctoritatem, constantiam, studium) Ci κ.ἄ. — ΣΗΜ.: 'Η ἀφαιρ. ἀπόλυτος τῆς παθητ. μετ. θετικῶς μὲν ἐκφερομένη ἰσοδυναμεῖ τῷ cum, ἀρνητικῶς δὲ τῷ sine Ci, C, Ta κ.ἄ. adhibitā doctrinā = cum doctrinā (αὐτ. sine doctrinā Ci), adhibita celeritate (= cum celeritate, celeriter) C, adhibitā curā Ta, adhibita exercitatione et arte (τῇ βοηθεῖα διαρκοῦς ἀσκήσεως καὶ τέχνης) Cic. ac. 2,20. nullā arte

adhibitā (ἀνευ μεθόδου) Cic. ac. 1,5. — ΣΗΜ.: α) σπανιωτέρα σημασία: adhibeor = τυγχάνω μεταχειρίσεως (μὲ μεταχειρίζονται): ...ut is victu ceterisque rebus quam liberalissime commodissimeque adhiberetur (νὰ τύχη μεταχειρίσεως [νὰ τὸν δεχθοῦν ὅσον τὸ δυνατόν πλουσιοπαρόχως καὶ ἀνέτως]) Cic. Verr. 5,70 (Cic. ad Q. fr. 1,1,16). β) reflex: se adhibere = se gerere. Cic. ad Q. fr. 1,1,22. γ) ἀπολ.: ...'adhibete' (sc. virgas ferrumque = δώστε τοὺς κ' ἄλλες! μαστιγώσατέ τοὺς ἀκόμη!) Petr. 45,12.

ad-hinnio 4. 1. χρομετίζω (κν. χλιμιντρίζω, χλιμιντράω), φρουάσσομαι (ἐπὶ ἵππου). α) ἀμτβ.: Apellis... equo (δοτ.: sc. picto) adhinnivere (*adducti equi*) Plin. 35,95. femina (ἡ ἵππος) cornipedi (τὸν κερατόποδα [τὸν ἔχοντα ὀπλὰς εἰς τοὺς πόδας] ἵππον) adhinnit equo (καλεῖ διὰ χρομετισμοῦ) Ovid. ars 1,280. fortis equus visae semper adhinnit equae (ὁ καλὸς ἐπιβήτωρ χρομετίζει πάντοτε εἰς τὴν ὄψιν τῆς ἵππου) Ovid. rem. 634. β) μτβτ. (ἐπὶ ἀνθρώπων μεταμορφωθέντος εἰς ὄνον): virginis delicatas voces adhinnire temptabam (ἐπεχείρουν νὰ ἀνταποκριθῶ εἰς τὰς ἄβρὰς φωνὰς τῆς ἐπικαθημένης παρθένου) Apul. m. 6,28. 2. μτφρ. (ἐπὶ ἀνθρώπων λάγων): χρομετίζω ἐπὶ τινα, ἀσελγῶς ἐφίεμαί τινος: etiam nunc... adhinnire equolam possum ego hanc ([καίτοι εἶμαι παλαιὸς ἐκτομίας ἵππος] θὰ ἤμην καὶ τώρα ἀκόμη ἱκανὸς νὰ χρομετίσω δι' αὐτὴν τὴν ὥραϊαν φοραδίτσα [τὴν χα-

ριτωμένη μικροῦλα) Plaut. Cist. 307 (πρβλ. ΠΑ 'Ιερ. 5,8 ἕκαστος ἐπὶ τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐχρεμέτιζον). *admissarius iste... ad illius hanc orationem adhinnivit* (ὁ ὄχεν- τὴς αὐτὸς ὑφ' ἡδονῆς ἀνεσκίρτησεν ἀκούσας τὸν [ἐπαινετικὸν περὶ ἡδο- νῆς] λόγον τοῦ φιλοσόφου ἐκείνου [τοῦ 'Επικούρου]) Cic. Pis. 69.

adhoc = *adhuc*, ἱ. *adhuc*.

adhortāmen, *inis* οὖν (*adhortor*), ἀφορμὴ ἐνθαρρύνσεως, παρακέ- λευσμα, ἐγκαρδίωσις, ἐνθάρρυνσις = *adhortatio*. Apul. flor. 18,14. **ἀ.λ.**

adhortatio, *ōnis*, θ. (*adhortor*), λέξις συχνὴ παρὰ Λιβίῳ. **1.** προτρο- πῇ, παρακείμεσις, παραίνεσις, νου- θεσία, ἐπιδοκιμασία. *in litteris* (ἐν τῇ ἐπιστολῇ [τοῦ 'Αττάλου] *ad postre- mum adhortatio capessendi belli* (γεν. ἀντικ. = τοῦ ἐπιχειρῆσαι, τοῦ ἀναλαβεῖν τὸν πόλεμον) Liv. 31,15,4. *-io praetoris non... unum elicuit* Liv. 32,20,7. 'Επίθ. : *efficax* (*super- vacanea*) *Se*, *exquisita Pl²*, *mutua Cu*. *litterae -e plenae L*. Μετὰ ὄημ. : *-em audire* (*comprobare, ex- pectare, stimulare, prosequi*) *L*, *-e alqm accendere* (*concitare, inci- tare, irritare, stimulare*) *L*, *-em omittere* Cic. *de or.* 2,11. *-e adle- vare* Sen. *ep.* 78,4. *-ionibus impelli* Sen. *contr.* 2,5,5. — Πληθ. : *adhor- tationes* (ἀντ. *dissuasiones*) Sen. *ep.* 94,39. **2.** ὁ διὰ τοῦ ἑαυτοῦ πα- ραδείγματος προτρέπων, παράδειγμα πρὸς μίμησιν. *quanta adhortatio iuvenum* (γεν. ἀντ.) *fui senex for- tis!* (ποῖον παρόρμημα [κέντρον ὑπέκ- καυμα οὔστημα] διὰ τοὺς νέους

ὑπῆρξα γέρων ἀδιάρτεπος [*ισχυρὸς*] Sen. *Contr. exc.* 8,5.

adhortātor, *ōris*, ἄ. (*adhortor*) λ. κατ' ἐξοχὴν τοῦ Λιβίου, παρακε- λευστής, ὁ παρακελυνόμενος, παραι- νέτης *L* (συχν.). (ἀπαξ Apul. *Socr.* 19 p. 162 *Oud.*). *si adhortator ope- ris* (γεν. ἀντικ., τοῦ ἔργου [τῆς στρα- τοπεδεύσεως π.χ.]) *adesset* (*adh. adesset* = *adhortaretur*) Liv. 2, 58,7. *tum* (ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ) *sibi quisque dux -orque factus ad rem gerendam* ἔκαμεν ἔκκλησιν εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ δυνάμεις ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ) Liv. 22,5,6.

adhortātus, (*ūs*), ἀφ. *-ū* ἄ. προ- τροπῇ κ.τ.τ. μετὰ γεν. ἢ ἀντων. ἐπιθ. : τῇ προτροπῇ *-ū principis ad ornandam urbem inlecti sunt Vell.* 2,89,4. *meo -u Apul.* *apol.* 102,3.

ad-hortor **1** **1.** προτρέπω καὶ προτρέπομαι τινα, παρακелеύομαι, παραινῶ, παρορμῶ, παροτρύνω (ἐν- θαρρύνω (συν. *cohortor*, *moneo*, *admoneo*, ἀντ. *deterreo*, *dehortor*, *prohibeo*). *alique m: P Ci C L Se Cu Ta* κ.ἄ. *cohorts ordinesque* Caes. *g.* 5,35. *milites Cic. Phil.* 4, 11. *equitum peditumque... adhor- tando animos* Liv. 44,45,9. *seque ipsi adhortantur* (καὶ αὐτοὶ ἑαυ- τοὺς ἐνθαρρύνουσι) Caes. *g.* 6,37,10. *ferus* (ὁ θῆρ) *ipse sese adhor- tans rapidum incitat animo* (αὐ- τὸς οὗτος ὁ θῆρ [ὁ λέων τῆς θεᾶς Κυβέλης] ἑαυτὸν παροτρύνων [διὰ βρονχηθῶν] ἐρεθίζεται πρὸς ταχείαν δρᾶσιν = *ut rapidus fiat*) Catull. 63,85. 'Απολ. : Liv. 1,25,1. 23, 46,2. Curt. 7,9,11. Tac. *h.* 13,38

κ.ἄ. 2. μετὰ προθ., κυρίως τῆς ad, ἀλλὰ καὶ τῆς in + αἰτ., adversus καὶ τῆς de: ad pacem (ad certam laudem, ad vim, ad nostram salutem, ad laborem, ad pericula subeunda, ad defendendam rem publicam) *Ci*, ad laborem milites Caes. g. 7,68,3. ad fugam *Se rh.*, locupletes ad tollendos liberos (τοὺς πλουσίους πρὸς ἀπόκτησιν τέκνων) ingentia praemia et pares poenae cohortantur Plin. paneg. 26,5. ad discumbendum (ἐπὶ δεῖπνον) Suet. Cal. 45,3 ad versūs Plin. ep. 7,9,10. — in officium Sen. ep. 94,37. in bellum (= ad bellum) Tac. h. 3,61. in ultionem sui reique publicae Suet. Nero 41,1. — adversus haec... adhortare te et indura Sen. ep. 4,6. de re frumentariā (περὶ σίτου) Caes. g. 7,17,2. — Μεθ' ἀπλῆς ὑποτ.: adhortor properent Ter. Eun. 583. Cic. fgr. phil. 5,46 *M. Liv.* 6,15,5. 22,60,10. *Se. Ap.* — μετὰ τοῦ ut (συνήθης σύντ.): eum... ut adproperet, adhorteris Cic. Att. 4,6,4. Caes. civ. 3,41,5. *b. Afr L Se* κ.ἄ. — μετὰ τοῦ ne: Caes. g. 6,37,10 *Liv.* 7,32,5. — μετὰ τοῦ quo (ἵνα, νά): milites quo enixius opem ferrent (ἵνα ἐπισπεύσωσι τὴν βοήθειάν των) Suet. Tib. 50,5. — μετ' ἀπαρμφ.: nos adhortatus es resumere libertatem (νά ἀνακτήσωμεν τὴν ἐλευθερίαν) capessere curas invigilare publicis utilitatibus et insurgere (νά ἐπαγρυπνήσωμεν διὰ τὰ δημόσια συμφέροντα καὶ νά καταβάλωμεν πᾶσαν προσπάθειαν) Plin. pan. 66,2.

Κατὰ προσωποπ.: (ἰδ. ἄνωτ. Plin. pan. 26,5). Ter. Haut. 60. Cic. off. 1,35. Plin. ep. 5,17,6 καὶ ἐπὶ ἀφηρ. Cic. Rab. perd. 2. Sen. ep. 16,5. 94,37.

adhuc, ἐπίρρ. χρόν., μέχρι τοῦτον, μέχρι τοῦδε, μέχρι τοῦ νῦν (μέχρι τώρα). 1. Δηλοῦται χρονικὸν σημεῖον μέχρι τοῦ ὁποῖου ἐξικνεῖται ἐνέργειά τις (Συντάσσεται μετὰ χρόνου παροφνημένον [παρατατικόν, παρκειμένον καὶ υπερσυντελικόν, ἰδίᾳ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς] Cic. Att. 5,3,2. 7,12,1. 10,17,3. epist. 6,13,1. 11,13,4. ad Q. fr. 3,1,15. Sen. ep. 1,1. 6,1. Plin. ep. 10,96,10 καὶ ἀλλαχοῦ Cic. div. 2,4 κ.ἄ. κ.ἄ.). Ἡ συνέχεια τοῦ χρόνου ἐξηγεῖται διὰ τῆς προσθήκης τῶν ἐξῆς: usque (usque adhuc καὶ σπανιώτ. adhuc usque Mel. 3,46), semper (adhuc semper *Ci*, semper adhuc *L*) καὶ μετ' ἀρνήσεως (adhuc numquam καὶ numquam adhuc *Ci. C N Se* κ.ἄ.), χρονικῆς προτάσεως καὶ ἄλλων: Cic. ep. 16,4,3. Sall. orat. Lep. 6. Cic. Verr. 3,81. 4,102. Att. 3,10,3. quem ego... laboribus usque adhuc quaesivi (τὸν ὁποῖον ἐγὼ μὲθυσίαν τόσων κόπων ἐπεξήτησα) Plaut. Men. 1134. usque adhuc actum est probe (ἕως ἔδω τὰ πράγματα ἐπῆγαν καλὰ) Plaut. Mil. 590. ego... vitam duram... vixi usque adhuc Ter. Ad. 859. Acc. trag. 417. Cic. rep. 2,3 (usque adhuc). quid sentiam enuntiabo... quod adhuc semper tacui Cic. de or. 1, 19. *Liv.* 34,17,7. quā pugnā (τῆς ἐν Μαραθῶνι) nihil adhuc exstitit

nobilius Nep. Milt. 5,5. quae adhuc numquam audistis commemorabo Cic. Verr. 5,9. *ἐπ. P Pe Pl.*, nihil adhuc pontifices responderunt Cic. Att. 4,1. Caes. civ. 3,57,2 κ.ἀ. quae adhuc... dum... fui, sustentabam (καρτερικῶς ὑπέμενον) Plaut. Capt. 925. Cic. ep. 16,4,3. — Ἀκολουθούσης προτάσεως τίθεται μέλλων, προστακτικὴ ὑποτακτικὴ ἐνεστώτος: dum tale facies quale adhuc assiduo edes; communicabo semper te mensā meā (ἕως ὅτου οὔτω θὰ πρᾶττης, ὡς μέχρι τώρα, θὰ ἔξασφαλίσῃς διὰ παντὸς τὸ φαγητόν σου, θὰ σ' ἔχω πάντοτε ὁμοτροπέζόν μου) Plaut. Mil. 50. Ter. Haut. 698. aequē adhuc prospectum plebeium et patricium (*sc.* imperium) fuit porroque (καὶ εἰς τὸ μέλλον) erit Liv. 10,8,10. ita fiet ut eas (*sc.* epistulas) quae adhuc neglectae iacent requiram (νὰ ἀναζητήσω, νὰ ζητήσω νὰ εὔρω) Plin. ep. 1,1,2. Plaut. Curc. 105. nunc eadem illa... audite... sicut adhuc fecistis, attendite Cic. Verr. 4,102. quodsi quis dubitare adhuc potuit... desinet... dubitare... Cic. Phil. 13,22. Curt. 8,5,19. et ideo hoc etiam peto... audias, ut adhuc fecisti, libenter et diligenter (μὲ ἀγάπην καὶ προθυμίαν) Apul. apol. 13,4. **II.** δηλοῦται ὅτι διαρκεῖ τι μέχρι τοῦ χρόνου καθ' ὃν ὁμιλεῖ τις καὶ συντάσσεται μετ' ἐνεστώτος καὶ ἱστορικοῦ πρkm. α) Συγκρίνεται τὸ παρὸν πρὸς τὸ μέλλον, ἀκολουθεῖ μέλλων, προστακτικὴ ἢ ὑποτακτ. ἐνεστώτος: optime usque adhuc con-

veniunt signa (τὰ σημεῖα, τὰ τεκμήρια, αἱ ἐνδείξεις μέχρι τώρα συμφωνοῦν) porro operam date Plaut. Men. 1110. adhuc... Q. Ligarius omni culpā (πάσης ἐνοχῆς) vacat (= caret προβλ. Quint. 4,2,51) Cic. Lig. 4. ut, qui adhuc voluntate nobis oboediunt, terrore teneantur rep. 3,41. erit cognomen id tibi (τῷ Σκιπίωνι) per te partum quod habes adhuc a nobis (= a me) hereditarium Cic. rep. 6,11. si adhuc parum est adice (πρόσθεες) ut provincias continuat Sen. ben. 3,33,3. quid facturus sim adhuc nescio Sen. contr. 2,3,4. β) ἐν ἐπιστολικῷ ὕφει τίθεται παρατατ. (προβλ. κ. ἀνωτ. I): adhuc (μέχρι σήμερον) haec ἐσοφίξετο (= σοφιστεύεται, ὀχυρώνεται ὀπισθεν τῶν σοφισμάτων ὅτι...) se leges Caesaris probavisse, actiones ipsum praestare debere (εἶναι ὑπεύθυνος ὁ Πομπ. διὰ τὴν διαδικασίαν) Cic. Att. 2,16,2. ep. 16,11,2 κ.ἀ. γ) ἐν ἀρνήσει: nihil adhuc est, quod vereare (= -aris) Clinia (ἕως ἔδῳ δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ φοβῆσαι Κλ.) Ter. Haut. 175. Cic. Att. 3,10,1. Lig. 17. Sen. ep. 26,5. nescit adhuc ubi sit Ovid. m. 5,474. quos ignorat adhuc (ἕως τώρα) invocat illa (ἡ Ἰνὼ) Ovid. f. 6,516. Verg. A 1,546. δ) Μετ' ὄνομ.: Gabinius tres adhuc factiones postulant (τὸν Γαβ. ἕως τώρα τρεῖς δμάδες ἀντιπάλων ἐνάγουσι) Cic. ad Q. fr. 3,1,15. Verg. A 11,419. Hor. c. 3,7,22. 4,10,1. Ovid. m. 3,310. Β) Συγκρίνεται τὸ παρὸν πρὸς τὸ παρελθόν α) δηλοῦται ὅτι διαρκεῖ τι

καὶ νῦν εἰ καὶ προσδοκᾷ τις ἢ φοβεῖται ἢ εὐχεται νὰ ἔχῃ παύσει, νὰ μὴ διαρκῇ: quid adhuc habent infirmitatis nuptiae? (εἰς τί προσκόπτει ἕως ἐδῶ ὁ γάμος;) Ter. Hec. 176. et dubitamus adhuc virtutem extendere factis...? (καὶ [παρὰ ταῦτα] διστάζομεν [μέλλομεν καὶ ὀκνοῦμεν] ἕως τώρα [ὁ Ἀγχίστης καὶ κυρίως ὁ Αἰνείας] νὰ ἐπεκτείνωμεν [νὰ αὐξήσωμεν] τὴν φήμην μας δι' ἡρωικῶν κατορθωμάτων;) Verg. A 6,806. stertis adhuc...? (εἰσέτι ῥέγγεις; [ἕως τώρα ῥοχαλίζεις;]) Pers. 3,58. cum tu adhuc sublimia (οὐς.) cures (εἰ καὶ σὺ... ἔτι καὶ νῦν [μέχρι τοῦδε, πάντοτε] τὰ μετέωρα φροντίζεις [ἀσχολεῖσαι μὲ τὰ μετ.], τὴν περὶ τῆς τῶν πάντων φύσεως φιλοσοφίαν) Hor. ep. 1,12,15 (πρβλ. Σωκράτης... τὰ μετέωρα φροντιστῆς Πλάτ. Ἀπολ. 18 καὶ τῶν μετεώρων φροντιστῆς Ξεν. Συμπ. 6,6. τῶν οὐρανίων φροντιστῆς Ἀδτ. Ἀπομν. 4,7,6). β) δηλοῦνται ἡ ὑπάρξαν πρότερον ὅτι καὶ τώρα ὑπάρχει: minus moleste feremus nos vixisse et adhuc vivere (θὰ ὑποφέρω μὲ ὀλιγώτερον κόπον ὅτι ἐπέζησα καὶ ὅτι μέχρι τοῦδε ζῶ) Cic. Att. 3,14,1. occuluitque caput (τὰς πηγὰς του [ὁ Νεῖλος]) quod adhuc (μέχρι τοῦ νῦν) latet (εἶναι κεκρυμμένοι) Ovid. m. 2,255 (πρβλ. Ἡροδ. 2,28 καὶ Νεῖλου οὐκ ἔχω φράσαι τὰς πηγὰς αὐτ. 4,53). — Ἐν προτάσεσιν ὑποθετικαῖς (ἢ optativis τοῦ ἀπραγματοποιήτου): sacerdos vestra adhuc... viveret nisi hominem occidisset Sen. contr. 1,2,1. ut (= utinam) viveret adhuc! (εἴθε νὰ

ἔζη ἀκόμη ἕως τώρα) Curt. 6,10,9. γ) Μετ' ἄλλων συνδέσεων ἢ μετ' ὀνομάτων, ἐπιθέτων καὶ μετοχῶν: signa (τὰ σημεῖα [σημάδια] τῆς πληγῆς) vides, adparet adhuc vetus inde (ἔνεκα τούτου) cicatrix (ἀκόμη σήμερον διακρίνεται ἡ ...οὐλή) Ovid. m. 12,444. longam olim (ποτέ, εἰς τὸ παρελθόν, ἄλλοτε) famem crebris adhuc (καὶ σήμερον ἔτι) ieiuniis fatentur (sc. Iudaei) Tac. h. 5,4,9. δ) μετ' ἀρνήσεως: Cic. Verr. 2,29. epist. 5,10^a, 3. Liv. 38,49,3. nec adhuc ebur esse fatetur (καὶ [ὁ Πυγμαλίων ψαύων διὰ τῶν χειρῶν τὸ ἔργον του] ἀκόμη ἕως τώρα δὲν λέγει ὅτι εἶναι ἐξ ἐλεφαντόδοντος [καὶ ὄχι μία ὥραία γυνή]) Ovid. m. 10,255. nec tamen moriens adhuc deponit animos (διετήρησε μέχρι τέλους τὸν ἡρωϊσμόν της) Sen. Troad. 1157. Γ) ἐν παραγγέλμασι, γνώμαις ἱατρῶν (συγγραφένων γεωργ. ἔργων, νομικῶν κυρίως) χρησιμοποιεῖται τὸ adhuc πρὸς δήλωσιν πράξεως διαρκοῦς μὴ ἀπορώσεως εἰς τὸν χρόνον τοῦ ὁμιλοῦντος: Cels. 2,15, p. 61 D, Col. 2,4,1. Paul. F. 14,11 L κ.ά.: matrimones et patrimones dicuntur quibus matres et patres adhuc vivunt (εὐρίσκονται ἀκόμη ἐν ζωῇ) Paul. F. 113,6 L

III. (ἐπὶ χρόνον παρελθόντος) α) = usque ad id tempus: scripsi (ἔγραψα [ἐν τινι βιβλίῳ]) disertos (εὐφραδεῖς) cognosse me nonnullos eloquentem adhuc (ἕως τότε) neminem Cic. de or. 1,94. vela dabat ventis nec adhuc bene noverat (καὶ ὅμως ὁ ναυτῆς, ὁ ναυτίλος ἕως τότε δὲν τοὺς ἐγνώριζε καλῶς) Ovid. m. 1,

132. β) = tum, etiam tum : corpus adhuc Echo, non vox erat (τότε, τὸν καιρὸν ἐκεῖνο σῶμα ἦτο ἡ Ἥχῳ [ἡ Ἥχῳ εἶχε σῶμα καὶ] δὲν ἦτο φωνή) Ovid. m. 3,359. quamquam communis adhuc Mars belli (ἀν καὶ ἡ ἔκβασις τοῦ πολέμου ἦτο ἀβέβαιος τότε) Liv. 10,28,1. matris adhuc utero partu remorante tenebar (ἐνεκα ἐπιβραδύνσεως τοῦ τοκετοῦ ἕως τότε ἔκρατούμην ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς μητρός μου) Ovid. epist. 15 (16) 43. adhuc loquebatur cum crepuit ostium (ὠμίλει ἀκόμη τότε, ἕως τότε, ὅταν ἡ θύρα ἤνοιξε θορυβωδῶς) Petr. 99,5. praecipitatus ex equo barbarus adhuc tamen repugnabat (καίπερ πεσὼν ἐκ τοῦ ἵππου ὁ βάρβαρος ὅμως καὶ τότε ἀκόμη ἀνθίστατο) Curt. 7,5,36. **IV.** (ἐπὶ χρόνου μέλλοντος) Δηλοῦται ὅτι θὰ διαρκέσῃ τι εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον : in alio nobis opere plenius dictum est et in hoc saepe tractatur et adhuc spargetur (καὶ θὰ διαλάβωμεν ἀκόμη) omnibus locis Quint. 8, 3,58. omnes veluti venientia fata non transmissa (= praeterita) legent et adhuc tibi, Magne, favebunt (καὶ θὰ συσπειρωθῶσι περὶ σέ, Πομπήϊε) Luc. 7,213. — Ἐντεῦθεν ἡ σημασία τῆς προσθήκης = ἔτι (adhuc adicere ἢ addere), τῆς αὐξήσεως (= προσέτι) adicere Sen. nat. 2,52,1 (4,8,1 κ.ἀ.), adhuc additur... Quint. 3,5,16. Flor. 1,7,17. praeter haec adhuc (= insuper, praeterea) invenies aliquid genus Sen. ep. 52,4. atque adhuc alibi (*dicitur*) Quint. 2,21,6. adhuc (πορρω-

τέρω [ἀκόμη περισσότερον]) penetrare in Indiam Curt. 9,3,13. Agricola... militem accendendum adhuc ratus ([δ' Ἀγρικ.] νομίσας ὅτι ἔπρεπε νὰ παρορμήσῃ περισσότερον τὸν σιγ.) Tac. Agr. 33. quid adhuc ludere (sc. versibus, πρὸβλ. Verg. g. 2,386 διασκεδάζω στιχουργῶν), Musa, iuvat? (ποῖαν εὐχαρίστησιν, Μοῦσα, εὐρίσκεις νὰ στιχουργῶ περισσότερον;) Mart. 8,3,2. — Μετὰ συγκριτικοῦ = ἔτι [ἀκόμη] : adhuc difficilior Quint. 1,5,22. melius quidem adhuc (ἔτι δ' ἄμεινον) Tac. Germ. 19. *Se Su* κ.ἀ. ΣΗΜ. : ἄπαξ μόνον ἐν τοπικῇ ἐκφορᾷ μετὰ χρονικῆς ὁ μὴ σιμασίας = ἕως τώρα (Id. ad II τέλ. : ut adhuc locorum feci faciam sedulo (καθὼς μέχρι τοῦδε ἔπραξα, θὰ προσπαθῇσω νὰ πράξω μετὰ προθυμίας) Plaut. Capt. 385. → adhucine = adhucne (ἕως τώρα;) Apul. m. 9,3. Ἡ γραφή adhuc (ἀντὶ adhuc) ἔν τισι κώδιξιν ἡ δὲν ἐτηρήθη ἡ ἐθεωρήθη ἀντὶ τοῦ adhuc (ὥς Sen. nat. 4,8,1 unam rem adhuc adiciam. Ἰδ. κ. ἀνωτ. IV).

adhucine, ἰ. adhuc →.

Adiabarī, ὄρυμ, ἀ. λαὸς τῆς Αἰθιοπίας, ἄλλως Megabarrī (Μεγάβαροι *Πτολ.*, Μεγαβαρεῖς *Ἀγάθαρχ.*) Plin. 6,189. **ἀ.λ.**

Adiabās, ae, ἀ. ποταμὸς τῆς Ἀσσυρίας. Amm. 23,6,20. ἰ. καὶ Diabās.

Adiabēnē, ēs (καὶ Adiabēna, ae *Am.*), θ. Ἀδιαβηνή, ἐπαρχία σπουδαιότητι τῆς κυρίως Ἀσσυρίας (τὸ νῦν *Kurdistan*, *Κουρδιστάν*) Amm. 18,7,1. 23,3,1. βραδύτερον = Ἀσσυρία Plin. 5,66 (Amm. 23,6,20,21).

Mel. 1,62. **Adiabēnus** 3 Ἀδιοβηνός. exercitus (regimen) *Ta*. Οὐσ. **Adiabēni**, ὄρουμ οἱ Ἀδιαβηνοὶ *Eu Pl Ta* (καὶ Mon. Anceyr. 6,1 [κατὰ συμπλήρωσιν ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἐπιγραφῆς]).

adiaceo 2 1. (ἐπὶ γεωγρ. θέσεως χωρῶν, πόλεων, λαῶν), παράκειμαι (πρόσκειμαι, κείμαι πλησίον, γειτονεύω). α) μετὰ τῆς προθ. ad: ad ostium Rhodani ([θάλασσα] γειτονικὴ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Ῥοδ.) Caes. civ. 2,1,2 (*Np.*, *edd.*). ad Aduatucos ([χώρα] παρακειμένη τοῖς Ἀδ., τῇ χώρᾳ τῶν Ἀδ.) Caes. g. 6,33,2 (*a.l.* -cis), ad Syrtim -ent (γειτονεύουσι) Mel. 1,34. β) μετ' αἰτ.: Etruriam (*v.l.* -iae) -ent Liv. 7, 12,6 (-iae *Müll.*). gentes quae mare illud (τῷ Ἰονίῳ πελάγει) -ent Nep. Timoth. 2,1. γ) μετὰ δοτ.: Caes. g. (ἔ.ἀ.), *lacubus* Pleurōn (ἡ πόλις Πλευρών) *O*, undis moles (μῶλος ἀντίκειται εἰς τὰ κύματα [προασπίζων τὸν λιμένα]) Ovid. m. 11,728. Africa Libyco adiacet (τὸ μέρος τῆς Ἀφρικῆς τὸ συνορεύον πρὸς τὴν Λιβυκὴν θάλασσαν) Mel. 1,22. pelago Pylos Mel. 2,52. Hellesponto... Troas *Pl*. fonticuli sedilibus adiacent (κηρήθια εὐρίσκονται πλησίον τῶν [μαρμαρίνων] ἐδρῶν [καθισμάτων]) Plin. ep. 5,6,40. Tuscus (ἡ Τοσκάνη) agro Romano adiacet (εἶναι ὁμορος) Liv. 2,49,9. δ) *Ἀπολ.*: Caes. g. 3,1,5. oppida adiacentia κ. oppidum adiacet *Me*, populi adiacentes (= finitimi) *Ta*, adiacent insulae... *Pl*, adiacente Tiberi *Ta*, adiacebant fragmina (ἀντὶ frag-

menta) telorum equorumque artūs (ἔκειντο κατὰ γῆς πλησίον θραύσματα βελῶν καὶ μέλη ἵππων) Tac. ann. 1, 61,4 *probl.* κ. Plin. ep. 5,6,19. — Οὐσ. *πλθ.* **adiacentia**, ium οὐ. ἡ πέριξ γῆ, τὰ περίχωρα, τὰ παρακείμενα Plin. 37,137. Tac. ann. 1,79. h. 5,14. Ἀπλῶς ἐν τῇ σημασίᾳ τοῦ κεῖσθαι Iord. g. 58,300. 2. (ἐπὶ ἄλλων πραγμάτων). α) ἐπὶ ἐμψύχων: cum ipsi passim adiacerent (κατεκλίνοντο, ἐξηπλώνοντο πλησίον τῶν χαρακωμάτων) Tac. ann. 1,65,1' ἐπ. *Co VF* Apul. m. 10,34 adiacentem lateri meo... mulierem. β) ἐπὶ πραγμάτων: virgae soli tantum adiacent (ῥάβδοι τ.ἔ. ἐμφράσεις ἐν τῷ ἄερι ἀνακλάσεως τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου) Sen. nat. 1,10 *probl.* αὐτ. epist. 99,18.

adianoētos, on (ἀδιανόητος), *πλθ.* adianoēta = quae verbis aperta occultos sensūs habent. Quint. 8,2,20 (ἑλλην. ἀδιανόητα *probl.* Ψευδ.-Διονύς. τέχν. δητ. 355,20 *Us.*).

adiantum, ī οὐ. (ἡ adiantos?), ἀδιάντον, ὁ ἀδιάντος (ἄλλως λεγόμενον callitrichon, polytrichon ἢ trichomanes) *κν.* πολυτρίχι, φ. φίλυγρον καὶ φιλόσκιον (παρὰ τῷ *Ps*. Apul. λέγεται capillus Veneris [κόμη τῆς Ἀφροδίτης]) Plin. 21,100. 22,62 κ.ἀ.

(**adiaphoros**, on) «ἀδιάφορος». quod Stoici ἀδιάφορον dicunt id mihi ita occurrit indifferens dicerem («ἀδιάφορος» ὅρος τῶν Στωϊκῶν τ.ἔ. οὔτε καλὸν οὔτε κακὸν πρᾶγμα, οὔτε ἐπιθυμητὸν οὔτε φευκτὸν) Cic. fin. 3,53.

Adiatorix, īgis, αἰτ. -īgem, ἄ. Ἀδιατορίξ (Στράβ.), ἡγεμὼν τῶν Κομάνων ἢ Κομανέων τοῦ Γαλατικοῦ Πόντου, υἱὸς τοῦ τετράρχου τῆς Γαλατίας Δομνεκλείου, ζωοργηθεὶς ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου ἐν Ἀκτίῳ ἤχθη εἰς Ῥώμην ἵνα κοσμήσῃ τὸν θρίαμβον αὐτοῦ. Cic. ep. 2,12,2. **ἀ.λ.**

Adiatunnus, ī ἄ. (ὄν. Κελτικόν), ἐν τισι τῶν κωδδ. καὶ -tonnus, *ad-catiunnus*), Ἀδιάτουννος (Ἀδιάτομος Νικ. Δαμ. π. Ἀθην. 6,249^b), στρατηγὸς τῶν Σωτιανῶν (Sōtiātēs) Caes. g. 3,22,1. 4.

ad-icio, iēcī, iectum, 3 (ἀd-ia-cio, § 43). **1.** βάλλω, ὀρίπτω = iacio. aggerem ad munitiones Caes. g. 5,9,7. terram *Caes. civ. 3,49,4 (*v.l.* adgesserat οὐσσωρεῖω). telum *Caes. g. 3,13,8. 14,4 κ.ἀ. (*l. s.v.* adigo). *laqueos* finium ad saxa eminentia (ὀρίπτω βρόχους σχοινίους εἰς βρόχους ἀποτόμους, ἐξέχοντας) Curt. 7,11,15. ne adiectae (*sc.* auribus alicuius) voces laberentur (πρὸς ἀποφυγὴν ἀπωλείας τῶν πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῶν ῥήτων τινὸς ἥχων) Cic. nat. d. 2,144. ignes (ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη) lumina possunt adicere (*sc.* in terram) Lucr. 5,566. medicamentum (olivam) in vas *Co*, pullos in haras (χηνάρια εἰς φωλεὰν ὀρνιθῶνος) Col. 8,14,6. 9. — *Περμ/δῶς*: si errori nostro album calculum (λευκὴν ψήφον) adieceris (ἐὰν δηλ. μὲ συγκωρῆς) Plin. ep. 1, 2,5. stimulos... frementi adiciunt (ἐξάπτουσι καθ' ὑπερβολὴν τὴν ὀργὴν [τοῦ Διὸς]) Ovid. m. 1,244. *Μτφρ.*: ad alqm oculos adicere

(ἀποβλέπειν πρὸς τινα [ὀρίπτω τὰ βλέμματά μου εἰς τινα]) Plaut. As. 769 (πρβλ. ad omnia vestra cupiditatis oculos adicere Cic. agr. 2,25). videbant adiectum esse oculum hereditati (ἐβλεπον ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ Οὐέροου ἐρρίφθη εἰς τὴν κληρονομίαν, ὅτι ὁ Οὐέρο. ἐπωφθαλμίασε τὴν κληρον.) Cic. Verr. 2,37. quo (ὅπου δηλ. εἰς τὴν θυσίαν) ne imprudentiam oculorum adici fas fuit (οὐδὲ βλέμμα ἀπερίσκεπτον θὰ ἦτο ὅσιον [ἐπιτετραμμένον] νὰ ὀφθῇ) Cic. leg. 2,36. animum (ἢ mentem) alicui ἢ alicui rei ἢ ad alqm ἢ ad alqd adicere (τρέπω ἢ στρέφω τὴν προσοχήν μου εἰς τινα ἢ εἰς τι πρᾶγμα): quasi militi animum adieceris simulare ([θέλω νὰ] προσποιηθῇς ὅτι εἶσαι ἐρωτευμένη με τὸν στρατιώτην = quasi militis amore sis capta) Plaut. Mil. 909 (Sen. ep. 83,8), amabilitati animum adicere (καταγίνομαι [φροντίζω] νὰ καταστῶ ἀξιαγάπητος) Plaut. Poen. 1174. sacerdotibus creandis animum adiecit (ἡσχολήθη με τὴν ὁργάνωσιν τοῦ ἱερατείου) Liv. 1,20,1 (πρβλ. αὐτ. 22,22,8: obsidibus tradendis [ἐπέστησε τὸν νοῦν εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ὀμήρων]). tu dictis adice mentem (στρέψον τὴν προσοχήν σου εἰς τὰ λεγόμενά μου, πρόσεξε ἐκεῖνο ποὺ διηγοῦμαι) Ovid. m. 14,319. — Μετ' αἰτιατικῆς: ne hic illam me animum adiecisse aliqua sentiat (νὰ μὴ ἐννοήσῃ οὗτος ὅτι ἐγὼ ἐπωφθαλμῶ πως [ἔχω βλέψεις τινὰς] νὰ τὴν ἐξαγοράσω) Plaut. Merc. 334. ad virginem animum adiecit (ἡγειρεν

ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς νέας κόρης, ἤξιώσε δι' ἑαυτὸν τὴν νεαράν) Ter. Eun. 143. ad consilium... temerarium magis quam audax animum adiecit (προέβη εἰς [στρατηγικὸν] σχέδιον ῥιψοκίνδυνον μᾶλλον ἢ τολμηρὸν) Liv. 25,37,17. adiecimus saepe animum ad vocabula rerum (πολλάκις ἐπεστήσαμεν τὴν προσοχὴν εἰς τὴν [λατιν.] ἀπόδοσιν τῶν [ἐλλην. προσηγορικῶν] ὀνομάτων) Gell. 11, 16,1. Parthus... adiecit Armeniae manum (πρὸβλ. ἐπιβάλλειν τὰς χεῖρας τινι [βάνω χέρι]) Vell. 3,101,1. cui (sc. Achaico bello) summam manum L. Mummius adiecit (ἔθηκε τέρμα [τὴν τελευταίαν χεῖρα]) Val. Max. 7,5,4. 2. προστίθαι τινα ἢ τι, ἢ τινά τινι ἢ τί τινι (προσθέτω) = addo, ἀντίθετον demo, detraho. — Μετὰ δοτ. huic duos flamines adiecit Liv. 1,20,2 πρὸβλ. κ. 36,41,4 κ. ἄ. — Μετὰ τῆς ad: ad quattuor (sc. sacerdotes) quinque adiecti Liv. 10,6,8 ἐπ. *Cu Pl Su*. — Μετ' ἐπιρρ.: huc (ἀντὶ his) Dardanos Bessos... Macedones Thessalos... adiecerat Caes. civ. 3,4,6 (πρὸβλ. αὐτ. 1,39,2 τέλ. καὶ huc pauca ...addidit αὐτ. 2,28,3. huc natas adice septem [τούτοις (εἰς αὐτὰ) πρόσθετες θυγατέρας ἐπτά] Ovid. m. 6,182). Macedoniae legatos L, adiecti... poenae ceteri quoque insontes L, mitte sis (= si vis) praeconem adice illi omnia insignia (στεῖλον, ἐὰν θέλῃς, τὸν δημόσιον κήρυκα, πρόσθετες [δὲ] ἀκόμῃ εἰς αὐτὸν ὅλα τὰ διακριτικὰ [τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ παιδὸς]) Sen. contr. 9,5,3. militibus scuta *Cu*

(aliquid novi commodi L) κ. ἄ. ἄ. Πρὸμ/δῶς: quid virtus in anguis adicis? Ovid. ars 3,7. hordei numero ad summam tritici adiecto (ποσότητος κριθῆς προστεθείσης εἰς τὸ [δφειλόμενον] σύνολον τοῦ σίτου) Cic. Verr. 3,188. ad belli laudem ...ingenii gloriam (εἰς τὴν στρατιωτικὴν φήμην [δόξαν] προσθέτω τὴν τοῦ νοῦ) Cic. off. 1,116. fessis nivis casus ingentem terrorem adiecit (τοῖς κεκμηκόσιν ἢ πῶσις τῆς χιόνος προσέθηκεν ἀπερίγραπτον τρόμον) Liv. 21,35,6. alii Gaium nomen (ἔδῶ = praenomen) Quinctio adiciunt Liv. 7,22,3. — Ἐπὶ πλειοψηφίᾳ σιμοῦ = πλειοδοτῶ (πρὸβλ. ἐπὶ αὐξήσεως τῆς ἐμπορικῆς τιμῆς pretium augere Plin. 37,18. 29. Tac. ann. 3,52,3): supra adiecit Aeschrio (ὁ Αἰσχρίων προσέφερε περισσότερα, ὑπερεθεμάτισε)... addicitur medimnum VIII C (κατακυροῦται ἀντὶ 8100 μεδύμων) Cic. Verr. 3,77. 3. προστίθαι τῷ λόγῳ ἢ τῇ γραφῇ ἢ τῇ σκέψει alqd ἢ alqm ἢ *accus. c. inf.*: nam quid ego adiciam? (τί νὰ εἴπω, τί νὰ προσθέσω ἐγώ;) Prop. 4,2,41, adiecit locum socios προσέθηκεν ὑποδείξας τὸ μέρος τοὺς συνενόχους) ordinem insidiarum Sen. clem. 1,9,9. adiecit Annaeum Senecam Tac. ann. 15,56,2. testem... rei... Metellum (μετὰ διπλῆς αἰτ.) Mel. 3,45. adice Maronidem (πρόσθετες τὸν Ὀμηρον) Ovid. am. 3,9,25. ἐπ. *Se L Q Pe* κ. ἄ. — Μετ' αἰτ. καὶ ἀπρμφ.: Liv. 38,44,6. Sen. ep. 36,12. Quint. 6,2, 12 κ. ἄ. — Ἀκολουθεῖ 1. α) quod + ὁ-

ριστ. (κατ' ἀναλογίαν τοῦ *adde quod* ἐκ τοῦ *accedit quod*) Liv. 27,5,9. Sen. contr. 9 praef. 3. nat. 3,10,1. Cels. 8,7. Val. Max. 1,1,6. *adicere* his longum est quod patres... occisorum... confecit (θὰ ἦτο μακρὸν νὰ προσθέσω ὅτι κατέσφαξε τοὺς πατέρας τῶν θυμάτων) Sen. dial. 5, 19,5 ἐπ. 5,5,7. Tac. dial. 9,12. Plin. ep. 1,20,12. β) *quod* + ὑποτακτ.: Val. Max. 2,9,6. 6,3,3. *quoniam* (σπανιώτ.): Plin. 18,114. ut (σπανιώτ.): Liv. 33,11,3. Curt. 10,5,4. Quint. 4,1,52. Sen. ben. 3,33,2. 3 κ.ἄ. — γ) ἀπλῆ ὑποτακτ. (σπαν.): Liv. 40,37,6. ne: Liv. 33,30,9. Quint. 4,2,103. δ) πλ. α. γ. ἐρώτ.: Liv. 33,28,9. Quint. 11,1,17. Sen. contr. 7,8,8. Sen. epist. 74,22. 2. α) ὁρθὸς λόγος: Suet. Aug. 99,1. Ovid. am. 2,13,25. Petr. 64,13. Sen. contr. 1,7,14. Vell. 2,104,1. 4. κ.ἄ. 3. ἀπολ.: Liv. 44,33,6. 35, 12,14. Sen. dial. 7,3,4.

adiēns, γ. *adeuntis*, ἱ. *adeo*.

adiectio, ὄνις, θ. (*adicio*). 1. (ἐνεργητικῶς καὶ παθητικῶς), τὸ προστιθέναι, πρόσθεσις, προσθήκη, τὸ προστιθέμενον, αὔξεις, προσαρτίθμυσις, προσμέτρησης. *populi Albani* (προσάρτησις, ἔνωσις) Liv. 1,30,6. *amicorum* Sen. ep. 74,25. *Hispalensibus et Emeritensibus familiarum -es dare* (ἐγκρίνω διὰ τοὺς κατοίκους τῆς *Hispalis* [νῦν *Siviglia*] καὶ τοῦς τῆς *Augusta Emerita* (ν. *Merida*) τὴν εἰσοδοχὴν [ἐγκατάστασιν] νέων οἰκογενειῶν) Tac. h. 1,78. *fluminibus fit -io* (αὔξεις, ὄγκωσις [τοῦ ὕδατος] *Sen. nat. 4,2,30 (v.l.

abiectio). *temporis* (*annorum, aetatis, verbi, caloris*) *Se* (πρβλ. καὶ *Macr. sat. 1,14,12 τέλ.*) *litterae, litterarum* (ἀντ. *detractio*) *Q. syllabarum Q. syllabae* (ἀντ. *detractus*) *Se. rh.*, *adiectionis vitium* πλεονασμὸν... *vocant Quint. 1,5,40. 9,3,47* (ἀντ. *detractio*) *vitium* = ἔλλειψιν πρβλ. αὐτ. 9,3,18 καὶ *Char. Gramm. I 271,8*). 2. *t.t.* α) ἐν τῇ ῥητορ.: 'ἐπίτευξις' ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως, ἐπαναδίπλωσις χάριν ἐμφάσεως *Quint. 9,3,27* ἐξ. β) ἔντασις. *adiectio in mediis columnis* (μικρὰ ἐξόγκωσις [*φούσκωμα*] τοῦ κίονος ἰδίᾳ τοῦ δωρικοῦ, ὀλίγον κάτωθεν τοῦ μέσου. εἰς τὸ $\frac{1}{3}$ περίπου τοῦ ὕψους ἔνθα παρέχει τὴν μείζονα αὐτοῦ διάμετρον ἐκ τῆς ἐλαφροῦς καὶ ἀνειπαισθήτου ἐξογκώσεως τοῦ κορμοῦ) *Vitr. 3,3,13. 4,3,10* (ἰδ. καὶ *adaugeo*). *adiectio per scamillos impares* (προσθήκη, ἐπαύξεις διὰ σκαμύλλων [ὑποποδίων] ἀνίσων, ἀνισοῦψων ἥτοι ἐλαχίστη βαθμιαία ἀνύψωσις τῆς καμπύλης τοῦ θριγκοῦ πρὸς τὰ ἔσω, πρὸς τὸ μέσον) *Vitr. 3,4,5* κ.ἄ. γ) 'ἐπιτίμησις', ἐπαύξεις τοῦ τιμήματος, ὕψωσις τῆς τιμῆς, πλειοδοσία, υπερθεματισμὸς ἐν δημοπρασίᾳ *Liv. 38,14,14* καὶ *Icti. 8*) *adiectiones*. μέσον ἢ φάρμακον ὥστικόν τοῦ σώματος, τονωτικόν (*δυναμωτικόν*) ἀντ. *detractio* *Vitr. 1,6,3*.

adiectus, ūs ἄ. (*adicio*). 1. κυρ. ἡ πρᾶξις τοῦ τιθέναι τι εἰς ἐπαφήν, προσέγγις, πλησιασμὸς (π.χ. πρὸς τὰ αἰσθητήρια [ὄργανα]). *nunc age quo pacto naris* (αἰτ. πλθ.) -us *odo-*

ris (ἡ δσμή) tangat agam (καὶ νῦν θὰ εἴπω πῶς...) Lucr. 4,673 καὶ ἀπολ. προβλ. αὐτ. 1,689. 2. ἡ πρῶ-
ξις τοῦ ἐμβάλλειν, καθήλωσις (ἀντ.
exemptus διπισθοδρόμησις, ἀνάλη-
ψις). cuneorum (τοῦ ὥρολογίου)
Vitr. 9,8,6.

adigo, ēgī, āctum 3 (*ad-ago, §
41). 1. (ἐπὶ ζῳών), προσάγω, (προσ)-
λαύνω (ἀντ. abigo). huc ovis Plaut.
Bacch. 1121^a. pecus Caes. g. 7,
17,3. ad ea flumina... pecora... po-
tum (ῥπτ.) Vitr. 8,3,14. equos per
publicum (διὰ μέσου τοῦ πλήθους)
Su. Ἀστιάς: duo greges (= fas-
ces) virgarum... ulmearum (δέσμας
ῥάβδων πτελέας) Plaut. Pseud. 333.
Ἐπὶ ἀνθρώπων (κυρ. κ. μτφρ.):
(προσ)ωθῶ (πρῶχρω παρὰ τὴν θέ-
λησίν τινος) = cogo, impello. Ve-
nus hos huc adigit lucrifugas (τοὺς
[δύο] τούτους ἀφιλοκερδεῖς στέλλει
ἔδῳ [σάν δῶρο]) Plaut. Pseud. 1132.
Salmonia praecipitem... turbine
(δηλ. fulmine, προβλ. αὐτ. 4,25) ade-
git (sc. ad umbras ὁ Ζεὺς κατακε-
ραυνοβολήσας τὸν Σ. κατακρήμνισεν
εἰς τὰς ἔδρας τῶν σκιῶν, εἰς τὰ Τάρ-
ταρα) Verg. A 6,594. adigit ita
Postunia (οὕτω τὸ ἀπαιτεῖ [ἔτσι τὸ
θέλει] ἡ Π.) Cic. Att. 10,9,3. ad
mortem ἢ mori (ἀναγκάζω τινὰ νὰ
ἀποθάνῃ) *Ta*, quos ad istam sectam
paupertatis necessitas adigit *Ap*.
tu homo adigis me ad insaniam *Te*,
utinam me, divi adaxint (= adege-
rint i. ἐν τέλ.) ad suspendium (εἰς
τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον) *P*. quis
deus Italiam (= in Ital.)... vos...
adigit? (ᾧθησεν ὑμᾶς...;) Verg. A

9,601. dolor iniuriarum et libido
vindictae (δοτ. = ad vindictam)
adigebat Tac. ann. 12,20,2. Ὡς t.t.
τῆς δικαν. γλώσσης: arbitrum adi-
gere alqm (ἀναγκάζω τινὰ νὰ ἐμφα-
νισθῇ πρὸς τοῦ διαιτητοῦ· δικαστοῦ
πρὸς λύσιν τῶν διαφορῶν) Cic. Q.
Rosc. 25 (προβλ. ἀρχ. λατ. ἀντὶ ad
arbitrum [i. arbitrium]). Cic. off.
3,66 (προβλ. iusiurandum alqm adi-
gere κατωτ. ἀρ. 4). Σύντ.: α) ἀπολ.
καὶ μεθ' ὑποκτ. + ut ἢ ἄνευ αὐτοῦ:
quae vis vim mī (= mihi) afferam
ipsa adigit (= cogit ἥτις βία μὲ
ἀναγκάζει νὰ στρέψω ἐναντίον μου
τὰς ἰδίας μου χεῖρας) Plaut. Rud.
681. adigebantur ut... Cic. dom.
78. β) μετ' ἀρμφ.: tua me imago
haec limina tendere adegit (ἡ σκιά
σου [ἀγαπητὲ γεννήτορ] μὲ παρική-
νησε [= impulit] νὰ κατευθύνω ἔδῳ
τὰ βήματά μου) Verg. A 6,696 προβλ.
7,113. Alpheon diversis currere
terris... adegit amor (sc. τῆς Ἀρε-
θούσης) Ovid. am. 3,6,30 κ.ἄ. i.
κατωτ. ἀρ. 4. 3. (κατα)πήγνυμι, ἐμπή-
γνυμι, ἐνστηρίζω, ἐνοσφηνῶ, γομφῶ,
ἡλῶ (καρφώνω), καταφέρω, πλήττω,
προσάγω, μεθορμίζω: tigna fistucis
(ἀφαιρ. δοκούς, πασσάλους, τῇ βοη-
θείᾳ ἐμπηκτικοῦ ἐργαλείου [κοπάνου]
πασσαλῶ) Caes. g. 4, 17,4. cuneum
arbori *Pl*. clavum in arborem *Pl*.
cuneos sublīcas (σφήνας, καταπή-
γας) Vitr. 1,1,5. 3,3,2. viribus ensis
adactus (ξίφος ἰσχυρῶς κατενεχθέν,
ὥσθ' ἐν) transiit costas (διεπέρα-
σε...) Verg. A 9,432. obstitit ensis
alterius costis (δοτ.) iugulo (δοτ.)
Phorbantis adactus Ovid. m. 5,78.

ensem *VF.* Μιφρ. alte volnus adactum (πληγὴ βαθέως ἀνοικτὴ) Verg. A 10,850. volnus Varo adactum *Ta* (πρβλ. un morbi penitus adacti *Ap.*), harpen (δρεπανοειδὲς ξίφος). . in pectus (πηγνύναι ἐν τῷ στήθει, ἐλαύνειν εἰς τὸ στήθος, βυθίζω εἰς τὸ στ.) Ovid. m. 5,70 (καὶ ferrum per pectus *O* καὶ adigit costas [*sc. ferum*] Stat. Th. 5,214). gladium sibi (= in corpus) *L*, gladium in os *Fl.*, pilum sub oculo *Pl.*, in viscera *Se.* scalprum in articulo (τὴν σμῖλιν εἰς τὴν ἄρθρῳσιν εἰς τὸ σημεῖον ἔνθα ἐνοῦται κεφαλὴ καὶ αὐχὴν) *L.* in faciem prorae (τῆς Ἀργούς) pinus adacta (= extracta) poniae (ἐλάτῃ διαμορφωθείσα εἰς σχῆμα πύργου [= νεῶς] νέας) Prop. 3,22,14. turri adactā (προσαγαγόντες πύργον) Caes. g. 5,43,6. naves (triremes) *Ta*, classem e Ponto Byzantium adigi iusserat (εἶχε διατάξει νὰ μεθορμίσουν τὸν στόλον...) Tac. h. 2,8,3 πρβλ. αὐτ. 3,47. 4. ὀρίπτω τι κατὰ τρόπον ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ (telum, tela): ex inferiore loco tela adigi non possunt (ἐκ χαμηλοτέρου τόπου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τυγχάνωσι τοῦ σκοποῦ τὰ [ὀριπτόμενα] βέλη) Caes. g. 3,14,4 (ἀντ. ex locis superioribus in litus telum adigi potest *C*) πρβλ. κ. Caes. civ. 3,51,7. 55,2. 5. Ἰδία ἐν χρήσει ἐπὶ ὄρκου: προσάγειν τινὶ ὄρκον, ὀρκίζω, ἐπιβάλλω ὄρκον. ad ius iurandum alqm adigere *S, C* (καὶ μιφρ. ad hoc sacramentum adacti sumus ferre mortalia *Se*) ἢ συχνότ. ἀπλῶς ius iurandum adigere alqm (*Ci.C.*

L.Se.G.) = alqm ἢ legiones sacramento alicuius adigere (*L Ta*) = ius iurandum alqm (ἢ provinciam) adigere in verba alicuius *C* (καὶ ἀπλῶς alqm in v. alicuius adigere *L. Ta.* Ὡσαύτως iure iurando adigere (εἰς ὃ δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ πρότασις ἢ *acc. c. inf.* ὥς συμβαίνει ἐν τῇ φρ. sacramento adigere *L*) *C. L.* Παθητικῶς: adigi sacramento alicuius ἢ pro aliquo ἢ in alicuius verba *Ta. Su.* Σπάνιον εἶναι barbaro ritu... universos adigit (*sc. iure iurando ἢ sacramento*) Tac. h. 4,15 πρβλ. καὶ αὐτ. 31.

→ adaxint = adegerint *Pl. Aul.* 50.

Adimantus, ἱ, ἄ. Ἀδείμαντος.

1. στρατηγὸς Ἀθηναῖος δοθεὶς μετὰ τοῦ Θρασυβούλου τῷ Ἀλκιβιάδῃ ἐπιστρέφοντι τῷ 407 π.Χ. εἰς Ἀθήνας ὥς συνάρχων. Nep. Alc. 7,1. 2. μυθικὸς βασιλεὺς τῆς Φυλετίας (κατ' ἄλλους τῆς Θεσσαλίας) καταφρονητῆς τῶν θεῶν κεραυνωθείς ὑπὸ τοῦ Διός. Ovid. Ib. 327. 3. ἀδελφὸς τοῦ φιλοσόφου Πλάτωνος καὶ υἱὸς τοῦ Ἀρίστωνος. Apul. Plat. 1,2. 4. συγγραφεὺς ἐκ Λαμψάκου. Plin. ind. 12 κ. 13.

ad-imo, emī, emptum (ἐν τισι χογο. adeptum), 3 (*ad-emo § 41) ἀφαιρῶ, ἀφαιροῦμαι τινὶ τι ἢ τινός τι, ἀφαιροῦμαι τινά τι = eripio, aufero alicui alqd ἀντίθ. do, addo, trado, dono, concēdo, tribuo, red-do, fero. misero misere... omnia ademīt una dies Lucr. 3,898 ἐπ. Plaut. Trin. 315. Cic. off. 2,54. 79. inimici mea mihi non me ipsum ademerunt Cic. Att. 3,5. multa fe-

runt anni venientes commoda secum multa recedentes adimunt (πολλὰ χαρίσματα [φυσικά δῶρα] φέρονσι τὰ ἔτη τῆς ἀκμῆς, πολλὰ ἀφαιροῦσι τὰ ἔτη τῆς γεροντικῆς ἡλικίας) Hor. ars 175-176 (πρβλ. Ter. Hec. 817). adimunt diviti addunt pauperi Ter. Phorm. 276. compedes alicui *P*, bona fortunasque *Ci* (συν. eripere, ἀντ. condonare). signa militaria (ἀντ. reddere) *Su*. agrum civibus *Ci*. alicui vitam *P*. *Ci*. (spiritum *VM*). lumen (τὴν ζωὴν) Catull. 68,39 (ἀλλὰ καὶ lumen = τὰ ὄμματα, τὴν ὄρασιν *VHO* = visum *L*), prospectu tenebris adempto (ἀφαιρεθείσης τῆς ὄψεως ἔνεκα τοῦ σκότους, ἐπειδὴ διὰ τὸ σκότος δὲν ἔβλεπον) Caes. g. 7,81,5 (πρβλ. Liv. 6,9,11 nox conspectum ademit), prospectum *L Cu Ta*, conspectum *Cu Am*. puellas leto (ἀποσπῶ) Hor. c. 3,20,3. ὅθεν ademptus μετὰ δοτ. τοῦ ἐπιζῶντος προσώπου = ἀφαρπασθεὶς (διὰ τοῦ θανάτου), νεκρὸς Catull. 67,20. Hor. c. 2,9,10. Ovid. ep. 9,166. Curt. 8,8,17 καὶ. nox diem adimat (ἡ ἡμέρα θὰ ἦτο πολὺ βραχεῖα, θὰ ἐπῆρχετο σκότος) Pl. Capt. 417. curas *Te H*. dolores (poenas) *Ci*. metum *Te*. alicui civitatem (ἀφαιρεῖσθαι τινα τὴν πολιτείαν, ἄτιμον τῆς πόλεως καθίστημι ἢ ποιῶ τινα, ἀντίθ. dare) *Ci S Ta Su*. libertatem (ἀποστερῶ τινα τῆς ἐλευθερίας, ἀντίθ. reddere) Sall. orat. Phil. 14. *Ci VM Ta Su*. alicui spem (φθείρειν, καταλύειν, ὑποτέμνειν τὰς ἐλπίδας τινὸς) Ter. Andr. 304. Caes. g. 5,6,4. Cic. Man. 35.

O L καὶ. somnum alicui Ci V H Pr L. facultatem insequendi (εὐκαιρίαν καταδιώξεως) Caes. civ. 1,29,1. aestus arbitrium moderandi (τὸ ὄρεγμα τὴν ἡθελημένην κατεῦνθυσιν καὶ ταχύτητα) naves ademerat Liv. 28,30,9. testamenti faciendi (iniuriae faciendae) potestatem *Ci*. pavor attonito rationis ademerat usum (ὁ τρόμος [ἡ φοβία] ἐν τῇ ἐκπλήξει μου μ' ἔκαμε νὰ χάσω τὸ λογικόν μου) Ovid. Pont. 3,6,47. adempto... loquendi audiendique commercio (ἐπειδὴ ἀφῆρέθη [διὰ κατασκόπων] ἡ διὰ λόγου καὶ ἀκοῆς ὁμιλία) Tac. Agr. 2 τέλ. Abdus ademptae virilitatis (εὐνοῦχος) Tac. ann. 6,31,3 (πρβλ. Pl. Mil. 1398 ἐν λ. abdomen τέλ.). alicui equum adimere (συν. vendere, ἀντίθ. reddere καὶ ἀπλῶς equum adimere Suet. Cal. 16,5) = ἐξαλείφω, διαγράφω τινα ἐκ τῆς ἱππάδος ἢ τῆς τῶν ἱππέων τάξεως Cic. de or. 2,287. Liv. 24,18,6 (πρβλ. Lex repetit. [CIL I 198 neive equom adimito). honorem alicui *Ci* (ἀντ. tribuere Cic. Phil. 14,12) Cic. Verr. 2,128. senatori latum clavum (τὸν πλατύσημον [τὸν μετὰ πλατείας πορφυρᾶς παρυφῆς] χιτῶνα) Suet. Tib. 35,4 (πρβλ. καὶ αὐτ. Cal. 35,1). leges Cic. leg. 2,36. Liv. 39,33,6. ius (ἀφαιρῶ τὸ δικαίωμα) Hor. s. 2,3, 217. Liv. 4,2,14. Tac. ann. 1,15,2. Σύντ.: α) μετ' ἀπρμφ.: adimam cantare severis (ἀφαιρήσομαι ἀείδειν, θὰ ἀφαιρέσω εἰς τοὺς σοβαροὺς νὰ κάμνουν ποιήματα, νὰ στιχουργοῦν) Hor. epist. 1,19,9. Ovid. Pont. 1,

7,47. Sil. 9,425. β) μετὰ τῆς ā (ab) + ἀφαίρ. (ἀντὶ δοτ.) σπανιώττ. (μόνον ἀπαξ): cum iste a Syracusanis quae ille calamitosus dies reliquerat ademisset Cic. Verr. 4,151.

ad impleo, ἐνί, —, 2 (ἀπο)πίμπλημι, (ἀπο)πληρῶ, γεμίζω=impleo. Col. 12,43. Macr. s. 2,2,15 (*Liv. 38,7,13 ἰ. compleo. *Plin. 11,140 ἰ. impleo).

adindo 3 (ad κ. indo) προσεμβάλλω, εισάγω εἰς τὴν ἐντομήν, εἰς τὴν ἀνάτρησιν, γαλλ. *mortaise*). subscūdes iligneas (τόμους, σφηκωτῆρας ἐκ πρίνου κν. *μόρσα*, γαλλ. *tenon*) adindito Cato agr. 18,9. **ἀ.λ.**

? adinspecto 1 φυλάττω δορυφορῶν, δορυφορῶ, φρουρῶ. Suet. Iul. 86,2 (ἰ. Ihm. *αὐτ.*). **ἀ.λ.**

ad-instar, ὁρθότ. ad instar, ἰ. instar.

ad-insurgo, ἰ. adsurgo. *Liv. 22,4,2 (adsurgunt A). **ἀ.λ.**

adipātus 3 (adeps), ἔχων λίπους, παρεσκευασμένος διὰ λίπους. *adipata puls* (πολτός) Lucil. 164 (196 M). Οὔσ.: **adipata**, ὄrum οὐ. = *edulia*, -a, *dulcia* τὰ μετὰ λίπους φνιγμάτα ἢ πέμματα, πεμμάτια Mart. 14,233 *tit.* Iuv. 6,630. Μτφρ.: *adipatae dictionis genus* (εἶδος μεστὸν διθυραμβώδους, κομπώδους λέξεως, εἶδος ἀσιατικῆς ἡθοιοικῆς) Cic. or. 25.

adipisco 3 (= *adipiscor*). *victoriam adipiscunt* Iord. Get. 4,28.

adipiscor, *adeptus sum*, 3 (**adipiscor*, § 43). 1. alqm, alqd ἐφικνοῦμαι τινος, καταλαμβάνω, (προ)φθάνω τινὰ ἢ τι. ut te conspexi

curriculo (ἀφ. ἐπιφρ. = *cursim*, cito δρόμῳ, δρομαίως) *occepi sequi: vix adipiscendi (sc. te) potestas... fuit* (μετὰ πολὺν κόπον ἡδυνήθην νά σε προφθάσω) Pl. Epid. 15. *Romani... facile adepti fessos... Liv. 2,30, 14. Servilius... agmen adipisci non potuit* (δὲν ἡδυνήθη καταδιώκων νά φθάσῃ τὸν στρατὸν) Liv. 2,64,4. 24,1,11 κ.ἀ. *omnia signa (= sidera) lunam adipiscuntur* Lucr. 5, 634 (πρβλ. Cic. Tim. 30 *unum eorum siderum cursum decorum est adeptum* [Πλάτ. Τιμ. 38 E εἰς τὴν... πρόπουσαν ἀφίκετο φορὰν]).

2. ἐπιτυγχάνω τινὸς πράγματος = *adsequor*, ἀντίθ. *amitto*. *menstrualis epulas ante adipiscier* (ἐλευθέρως τραπέξης προκαταβολικῶς τυγχάνειν, προεξοφλῶ ἐπὶ ἓνα μῆνα συμπίσια ἑνὸς μηνὸς) Plaut. Capt. 483 (πρβλ. *spero me ob hunc nuntium [εἰδῆσιν] aeternum adepturum cibum [σίτισιν]* Plaut. *αὐτ.* 780). *decus P, victoriam N Ci C S* κ.ἀ. (ἰ. *adipisco*). *gloriam P Ci N S Ta* κ.ἀ. *famam Ta, laudem P Ci L Q* κ.ἀ. *honorem ἢ honores Ci L Ve VM Ta* κ.ἀ. *favorem VM Pl Am. immortalitatem* Cic. p. red. 1,3 (= *caelum* Plin. 7,150), Ter. Haut. 960. Hec. 843. *civitatem Ci Pl Su. consulatum Ci S Ta Su. magistratum* (ἡ·tūs) *Ci S L Ta Su. regnum N L Ph. togam praetextam Ci. bis iudicium* (= *bis ius accusandi*) *Te*, *ius* (ἐν τῷ τύφῳ τῶν Fetiales, Liv. 1,32,10), *alqd ex bello Ci. a populo Ci*, *nomen a tonso capillo O. 3. ἀποκτῶ διὰ μαθήσεως ἢ*

νοήσεως, μανθάνω. facultatem dicendi (vim dicendi) *Ci*, philosophiam *Ci*, virtutem *Ci Se Q. Ap.* Οὕτω καὶ praemium (salutem, se-nectutem, voluptates) *Ci*. amicitiam *N*, libertatem *S L*, otium *S*. — Ἐπὶ κακοῦ· dolorem *Ci*, pares (sc. malos) eventūs *Liv.* 6,8,8. *Cic.* *Marc.* 12. *Prop.* 4,4,93 κ.ἀ. *Σύντ.*: α) μετὰ τοῦ ut καὶ ne (ἵνα, ἵνα μὴ [νά..., νὰ μὴ...]) *Cic.* *Verr.* 2,51. *Tac. ann.* 6,8,2. *Cic.* *Mil.* 34· β) μετὰ γεν. = potior. rerum adeptus est *Tac. ann.* 3,55,1, dominationis αὐτ. 12,30,4 (πρβλ. καὶ dominatio-nis apisceretur αὐτ. 6,45,5).

→adipisco (ἰ. λ. adipisco). Παθη-τικῶς adeptā libertate (ἐπιτευχθεί-σης τῆς ἐλευθερίας) *Sall. Cat.* 7,3. adeptā victoriā *Sall. Jug.* 101,9. adepto principatu *Tac. ann.* 1,7,8. adeptum imperium *Suet. Tib.* 38,1. -ā potestate *Amm.* 18,16,1. Ἐπί-σης passive adipiscendus. Adipi-scier = adipisci *Plaut. Capt.* 483. *Ter. Andr.* 332. *Phorm.* 406.

adips, ἰ. adeps.

adipsattheo (n ?), ἰ, οὐ. (λ. ἐλ-λην. ἀμάριτρος), χαμόδενδρον, θά-μνος τῶν δασῶν ἀκανθώδης (ἄλλως λεγόμενος erysiscēptron [ἐρυσ-, ἥρυ-σίσκηπτρον], aspalathus diaxydon phasganon) *Plin.* 24,112. 1 ind. 24,68.

adipsos, ἰ, θ. ἄδιψος (ὁ κατα-σβευνύων τὴν δίψαν). 1. εἶδος φοι-νικοβαλάνου ὅστις ἐσθιόμενος κατέ-παυε τὴν δίψαν. palma *Plin.* 12, 103. 2. γλυκύριζα (ἡ ἄτριχος ἢ λεία) ἐξ ἧς παρεσκευάζετο ἡ κν. λεγομένη

γιάμπολη, διάμπολη) *Plin.* 22,26. Ἰδ. glycyrrhiza.

Adipsum, ἰ, οὐ. πόλις τῆς Κάτω Αἰγύπτου (inops aquarum) **Plin.* 6,167 (νῦν Agipsium).

aditiālis cena (ἐν. κ. πλθ.) εἰσι-τήριος, ἐγκαίνιαστικὴ εὐχία ἢ δεῖ-πνον ἐγκαταστάσεως προσφερόμενον ὑπὸ τοῦ ἀρχοντος ἢ τοῦ ἱερέως ἀνα-λαμβάνοντος τὸ πρῶτον τὴν ἀρχὴν ἢ τὴν ὑπηρεσίαν. *Varr. r.* 3,6,6. *Plin.* 29,58. 10,45. *Sen. epist.* 95,41. 123,4.

aditiculus, ἰ, ἄ. = parvus adi-tus. *Paul. F. p.* 29,6 (26,20 *L*).

aditio, θnis, θ. (1 adeo). 1. προσέ-λευσις, ἐντευξις. quid tibi huc ven-tio est? quid tibi hanc aditio est? (τί ἔρχεσθαι ἐδῶ [νὰ κάμης]; διατί ἔρ-χεσθαι νὰ τὴν συναντήσης;) *Plaut. Truc.* 622. 2. ἐμβάτευσις εἰς κλη-ρονομίαν (μετὰ τῆς γεν. hereditātis ἢ ἄνευ αὐτῆς) *Ict. Amm.* 22,16,9.

aditō, ἄνι, —, 1 (θαμ. τοῦ 1. adeo), προσέρχομαι τινι ἢ πρὸς τινα, συχνάζω. ad eum aditavere *Enn. trag.* 394 (si adites **Plaut. Capt.* 604 (νῦν adbites). quo commodius aditet avarius qui **Col.* 8,3,4. (νῦν habitent).

1. **aditus** 3 ἰ. 1. adeo.

2. **aditus**, ūs, ἄ. (1. adeo). 1. κνρ. πρόσδοδος, προσέλευσις, προσέγ-γισις, πλησιασμός, ἀφίξις. α) urbes permultae uno aditū adventūque captae sunt (ἐπὶ μόνῃ τῇ ἐμφανίσει, ἐπὶ τῇ ἐμφ. μόνον [ἐνητορ. ὑπερβολή]) *Cic. Man.* 21. tantae multitudinis -ū perterriti *Caes. g.* 4,4,3. hos-tium aditūs urbe prohibēre *Cic.*

Phil. 5,9. consules -um huius loci (sc. rostrorum δηλ. τοῦ ῥώμ. forum) fugerunt Cic. leg. agr. 12,6. corporum abitū aut aditū (τῇ ἀπομακρύνσει ἢ τῇ προσεγγίσει) Lucr. 1, 677. huc aditum ferens (διευθύνων τὰ βήματά του πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἀντίθ. reditum ferre αὐτ. 63,47) Catull. 61,26. difficiles -ūs habebat (δὲ ἐλέφας) ad pastum Cic. nat. d. 2,122. β) τὸ δικαίωμα τοῦ εἰσιέναι (εἰσόδου), ἐλευθερία εἰσόδου. in curiam (in forum, in sacrarium) *Ci.* in domum *L.* castra tuta difficultate aditūs *L.* quō (εἰς ὃν τόπον) propter palūdes... -us non erat (δυνατότης εἰσόδου) Caes. g. 2,16,4. *Μιτρο.* bene laudata virtus voluntatis -us intercludat necesse est *Ci.* ut difficilis -us veritati relinquatur Cic. Font. 20. γ) πρόσσδος, εἴσδος παρὰ τινα, ἀκρόασις (ἣν ζητεῖ τις· τὸυναντίον ἢ χορήγησις ἀκροάσεως εἰς τὸν αἰτοῦντα λέγεται admissio) Q. Cic. cons. 44. Nep. Paus. 3,3. Caes. g. 7,66,7. Appius (ὁ Ἄππιος Κλαύδιος) rari aditūs (γεν. ἰδιότ., δυσπρόσσδος, δυσπρόσβατος, ἀπρόσιτος, δυσπλησίαστος) Liv. 3,36,2 (ἀντ. faciles aditūs Cic. Manil. 41, συνών. prompti -ūs Tac. ann. 2,6,6). sola viri molles -ūs et tempora noras (ἐν διὰ δυοῖν: mollia tempora viri adeundi πρβλ. 4,293) Verg. A 4,423. per Parmenionem aditū regis obtento (ἀφοῦ ἐπέτυχον τῇ μεσολαβήσει τοῦ Π. ἀκροάσιν παρὰ τοῦ βασιλέως) Iust. 21,6,5. δ) *μτμ.*: τόπος, εἴσδος, πάροδος, δίοδος, διάβασις, πόρος,

ἀντίθ. exitus. aditūs insulae munīti (οἱ εὐπροσόρμιστοι τόποι τῆς νήσου, αἱ ὠχυρωμένοι προσβάσεις τῆς νήσου) Cic. Att. 4,16,7. aditus ad castra difficilis et angustus Caes. g. 2,25,1 πρβλ. castra facilem -um habere αὐτ. 3,25,5). aditum ἢ -ūs claudere ἢ intercludere *Ci.* -ūs urbis firmare (ὠχυροῦν τὰς διαβάσεις) *V.* occupare *V.* obsidēre (ἀπείργω, φράττω, ἐμποδίζω τὴν εἴσοδον) Ovid. m. 4,490. Galliarum -ūs (αἱ διὰ τῶν ὁρέων τῆς Ἰταλίας διαβάσεις πρὸς τὴν Γαλλίαν) Tac. h. 1,87. 2. δυνατότης, εὐκαιρία (ἐπιτεύξεως σκοποῦ τινος). aditum commendationis habere ad Caesarem (ἔχω τὴν δυνατότητα νὰ τύχω συστάσεως πρὸς τὸν Καίσαρα) Caes. civ. 1,74,5 (πρβλ. Liv. 41,23,4: privatae gratiae -um apud regem [Περσέα] quaerebat, δηλ. νὰ ἀποκτήσῃ τὴν εὐμένειαν του). Μετὰ προθέσ.: nactus -ūs (= facultates τὰ μέσα καὶ τὸν τρόπον) ad ea conanda (πρὸς εὐδωσιν τῶν προσπαθειῶν του) Caes. civ. 1,31,2. ad honorem (ad consulatum, ad rem publicam) aditus *Ci.* ad defendendum *Ci.* ad suffragium ferendum *L.* — Μετὰ τῆς in: aditus... in illum summum ordinem (τὸ ὑπατικὸν ἄξιωμα) patebat Cic. Sest. 137 (πρβλ. -um ad... summam auctoritatem dabat ἐπ. ad virtutem *Se rh.* ad studia *VM κ.ἀ.*). — Μετὰ γεν.: hoc aditu laudis (πρὸς δόξαν) prohibuerunt non mea voluntas (sc. prohibuit) Cic. Man. 1. -ūs honorum (= ad honores) Cic. Planc. 59. -ūs oppugnationis

(αἰτία, ἀφορμαὶ πρὸς πολιορκίαν) dabatur b. Al. 30,5. *Μτφρ.*: alius... -us ad multitudinem (= τρόπος [ψυχικοῦ] πλησιασμοῦ πρὸς τὸ λαϊκὸν πνεῦμα, εἰσχώρησις εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ πλήθους, τοῦ ὄχλου, τῶν ἀκροατῶν) Cic. off. 2,31 (ἐπ. μτφρ. Verr. 3,156. 159. Cat. 3,16), -um ad aures alicuius habere (ποιῶ τὸν ἀκούοντα προσεκτικόν) Cic. dom. 3 (Quint. 4,1,46. Plin. Pan. 41). β) (πρώτῃ) ὁδός, (πρῶτον) ἔργον, (πρῶτον) βῆμα (ποῦ ἔχει νὰ κάμῃ τις). primus aditus et postulatio (αἰτήσις) Tiberonis haec... fuit *ut liceret nomen deferre* εἰς τὴν κατὰ τοῦ Λιγαρίου δίκην) Cic. Lig. 17. -us ad causam Hortensio *patuit* Cic. Sull. 4 πρβλ. καὶ neque -um (δικαίωμα) neque causam postulandi iustam (οὔτε νόμιμον αἰτίαν τοῦ αἰτεῖν [ἀπαιτήσεως]) Caes. g. 1,43,5.

→ Δοτ. ἐν. aditu Amm. 17,13,4.

? **adiubeo** 2 (ἐξ εἰκασίας τοῦ Turnebus)*Catull. 32,4 *adiubeto* (*codd. V M adiuvato*). sic veneri modestior *adiubetur* (*cod. Sang.*, νῦν *adhibetur Lundstr.*)*Col. 6,37,1.

ad-iū dico 1 1. (ἐπὶ δικαστ. ἐννοίας) προσκρίνω, προσκυρῶ, ἐπιδικάζω τινί τι (ἀντίθ. *abiū dico* [κρίνω ἀφαιρετέον] Cic. agr. 2,43). *Aegyptum populo Romano* Cic. agr. 2, 58. *mulierem* Veneri in servitutum *adiudicat* Cic. div. Caec. 56 πρβλ. ἐπ. Phil. 10,12. agr. 2,44. *alicui magistratum* Caes. g. 7,31,1. *alicui sacerdotium* (tetrarchiam) b. Al-. si quid abest (ἐκτός τοῦ Ῥώμ.

κράτους) *Italīs -at armis* (τῇ Ἰταλικῇ κυριαρχίᾳ) Hor. ep. 1,18,57. *sibi controversiosam -are rem* (ἐπιδικάζω ἐμαυτῷ ἐπιδίκον ἀντικείμενον) Liv. 3,72,5 κ.ἄ.ἄ. *is qui causam nobis adiudicaturus erit* (ὁ ὑπὲρ ἡμῶν ἐπιδικάσων [ὁ καλὴν ἔκβασιν τῆς δίκης δώσων]) Cic. de or. 2,129. Σημειωθῆτωσαν καὶ τὰ χωρία Trag. inc. 52 (Rhet. Her. 2,42). *Plaut. Men. 188 (στίχ. ἐφθαρμένος). Lex agr. (C.I.L. I 200) 62. 90. 2. (ἐπὶ μὴ δικαστικῆς ἐννοίας). *in senatu... mihi salutem imperii adiudicavit* ([ὁ Πομπ.] ἐν τῇ συγκλήτῳ ἀπέδωκεν εἰς ἐμὲ [μοῦ ἀνεγνώρισε] τὴν σωτηρίαν τοῦ Ῥώμ. κράτους) Cic. Att. 1,19,7 (πρβλ. καὶ *is [ὁ Sergius Orata] primus optimum saporem ostreis Lucrinis adiudicavit* [ἀπένειμε τὴν καλυτέραν γεῦσιν [ροστιμάδα] εἰς τὰ ὄστρεα τοῦ Λοκρίνου κόλπου [τῆς Λοκρινίδος θαλάσσης]) Plin. 9,168 [= Macr. s. 3,15,3]). → *adiudicari* Trag. inc. ἔ.ἄ. *adiudicari* C.I.L. ἔ.ἄ. 62.

ad-iugo 1 1. *t.t.* γεωργ. προσδέω, προσαρτῶ. *adiugata vitis* (κλῆμα προσδεδεμένον εἰς τὸ διάξυλον [στήριγμα, κν. παλοῦκι, στενωπὸν]) Plin. 17,155 πρβλ. κ. Col. 4,17,6. 2. *μτφρ.* ἐνώ, ζεύγνυμι, στενῶς συνάπτω = *adiungo*. *animam aether adiugat* Pac. trag. 93. 195.

ad-iūmentum, ἱ, οὖ. (*adiuvo*). 1. βοήθημα, βοήθεια, ἐπικούρημα, ἐπικουρία (ἀντ. *detrimētum* Cic. de or. 1,38. *incommodum* Cic. de or. 102) *He Ci Lu Co Pl Ta* κ.ἄ. Μετὰ γεν. ὑποκειμ.: *hominum Ci*,

peditum *Pl*, fratris *Pl*², medicorum *Su*, equorum *Am.*, doctrinae *Ci*, opum *Si*, moenium *Am*. ΣΗΜ. (ἐπὶ πραγμάτων κ. προσώπων) adiumento (δοτ.) esse alicui (συλλαμβάνειν τινί, παρεῖναι τινι βοηθεῖν τινι, βοηθῶ τινα ἢ τι) *Rhet. Her.* 3,29. 4,33. 37 (ἀντ. obesse). *Cic. Verr.* 1,10. *Mur.* 53. ep. 2,6,3, b. *H* 41,4. *Plin.* ep. 4,40,2. *Varr.* 1. 5,80. — Μετὰ γεν. ἀντικειμ. *Rhet. Hor.* 1,6. belli (consulatūs, adversariorum, corporum, petitionis, salutis) *Ci*, ignaviae *S*, belli *L* κ.ἄ.ἄ. parentis *Ovid. Pont.* 4,13,31. Προστίθεται τὸ εἰς τί ἢ πρὸς τί: in aliqua re ἢ ad aliquid *Cic. Quinct.* 4,49. *Mur.* 14. *Att.* 12,31,2. fin. 5,59. nihil aderat adiumenti ad pulchritudinem (ἐν τῇ νέᾳ δὲν ὑπῆρχε τεχνητῇ ἢ ἐπίπλαστος καλλονή) *Ter. Phorm.* 105. 2. (σπανιώτ.) τεκμήριον, ἀποδείξεις. non male utatur hoc adiumento quod... *Rhet. Her.* 4,8. 3. (ἐν τῇ στρατιωτ. γλώσσῃ) = auxilia, vires. adiumenta paulatim illi subtraxit *Amm.* 14,7,9 κ.ἄ.

adiūctio, ōnis, θ. (adiungo), σύνδεσις. *Μτφο.* I γεν. α) σύνδεσις, ἔνωσις, ψυχικὴ ἢ φυσικὴ ἐπαφή. si hoc (sc. amor naturalis liberorum) non est, nulla potest esse ad hominem naturae adiunctio (φυσικὴ προσήλωσις [τοῦ ἀνθρώπου] πρὸς τὸν ἄνθρωπον) *Cic. Att.* 7,2,4. adiunctione animi κλίσει τῆς ψυχῆς, συμπαθείᾳ vel voluntatis *Q. Cic. pet.* 20. β) ὁητορ. σχῆμα ἢ ἐπίξευξις, ζεῦγμα, ἐπεξευγμένον *Ἡρωδ.* 99 *S* (ὅταν ὁῖμα πλείονων τοῦ ἐνὸς

ὑποκειμένων τίθεται ἐν ἀρχῇ ἢ ἐν τέλει *πρβλ.* *Quint.* 9,3,62 in quā [sc. figurā σχήματι] unum ad verbum plures sententiae referuntur). *Rhet. Her.* 4,38. *Cic. de or.* 3,206. II. εἰδ. α) προσθήκη, αὔξησις: virtutis (συνεργία, σύμπραξις τῆς ἀρετῆς, τῆς ἡθικῆς ἀξίας) *Cic. fin.* 2, 39. verborum (προσθήκη, σύναψις ἢ σύνδεσις λέξεων, σύνθεσις) *Cic. part.* 16. β) ἐν τῇ λογικῇ προσθήκη περιέχονσα περιορισμὸν (ἐξαιρέσις = exceptio) 'necesse est Casilienses se dedere Hannibali'... adiunctio est haec: nisi malunt fame perire *Cic. inv.* 2,171 (*πρβλ.* 172. 175).

adiūctor, ōris, ἄ. (adiungo), ὁ προστιθείς, ὁ προσθέτης. ille (sc. Pompeius) legibus (δοτ.) ferendis (τῷ 59 π.Χ.) auctor, ille Galliae ulterioris adiunctor (sc. Caesari) *Cic. Att.* 8,3,3. ἄ.λ.

adiūctus 3 *PAdi.* μ.Σ. *Ci* (adiungo). 1. στενῶς συνημμένος (συνδεμένος, συνεχόμενος, συνορεύων, γειτονικός = adiācens, vicīnus, finitimus. — Μετὰ δοτ.: *Cic. Caec.* 11. Phrygia minor Hellesponto adiuncta *Curt.* 10,10,2. insula oppido *N.* fundo uxoris praedia *Ci*, -a cubacula (sc. atrio, παρακείμενα) *Cic. ad Q. fr.* 3,1,2. *Μτφο.* (ἐπὶ ἀψύχων) quae propiora huiusque causae et adiunctiora (συναφέστερα) *Cic. Cluent.* 30. Οἶσ. **adiunctum**, ī, οὐ. τὸ συνημμένον (τὸ χαρακτηριστικόν, τὸ ἴδιον). Μετὰ δοτ.: adiunctum negotio *Cic. inv.* 1,41. Πληθ. α) semper in adiunctis aevoque morabimur aptis (ἡμεῖς οἱ ποιη-

ταί] θὰ κρατηθῶμεν [θὰ μείνωμεν πιστοί] εἰς τοῦτο ὅπερ εἶναι προσφυῆς [ἴδιον] εἰς ἐκάστην ἡλικίαν) Hor. ars 178. Quint. 4,1,30.—Μετὰ γεν.: vitae (ἢ dot.?) adiuncta esse dicebant quae... Cic. ac. 1,21. β) *t.t.* διαλεκτικῆς. argumenta ex adiunctis (ἐπιχειρήματα ἐκ δευτερευόντων περιστατικῶν (τοῦ χρόνου, τοῦ τόπου κττ.) Cic. top. 11 (πρβλ. Quint. 5,10,74). γ) τὸ συνημμένον. adiuncti verbi prima littera praepositionem commutavit ut (π.χ.) subegit summutavit, sustulit Cic. or. 158. δ) ἐπίθ. ἢ οὐσ. ? συνημμένον ἀξιῶμα ἄλλως cōnexum λεγόμενον Gell. 16,8,9.

ad-iungo, iūnxi, iūnctum 3. I. κυρ. ζεύγνυμι, ζευγνύω, συνδέω, συνάπτω (μετὰ dot. ἢ μετὰ προθέσ.). quasi temoni adiunctam... Arctum τῷ ὅμῳ τὴν Ἀμαξαν, τὴν Ἀρκτον) Cic. Arat. 16 (nat. d. 2,109). adiungere (ὕποκμ. τοῦ delectet) plostello muris (τὸ ζευγνύνειν ἀμαξί(δι μῦς) Hor. s. 2,3,247. equos *Pr. O.* feras (ἄγρια ζῷα) *Lu.* Καὶ ἐπὶ ἀψύχων: ulmis -ere vites (συνών. alligare, maritare ζευγνύνειν, παραφυτεύειν) *V.* palis... vitem (εἰς πασσάλους προσδένω ἄμπελον) *Ti.* harundinem stirpi (κάλαμον κλήματι) *Co.* remos lateribus (sc. navis, navium) Tac. G. 44,2. II. *μτφρ.* α) μετὰ τῆς ad: ad labra labella (ἐπὶ ἐρῶντος) *P.* parietem ad parietem (στηρίζω [ἐνῶν] τοῖχον εἰς τοῖχον) *Ci.* β) μετὰ dot. accessionem (l. λ. I) aedibus (= domum accessionis loco ὡς προσθήκην εἰς τὸ οἰκοδόμημα) Cic. off. 1,38 (πρβλ.

muro turrem Liv. 23,37,4). legioni *nonae...* octavam Caes. civ. 3,89,1. *Caleno Sabinum et Cassium...* adiungit *αὐτ.* 3,55,1 (3,56,1 *Di*) κ.ἄ. adiunctis de suis comitibus Nep. Ag. 6,3. Liv. 32,25,7. Curt. 3,9,8 κ.ἄ.ἄ. Ὅμοιως se adiungere ἢ adiungi (= se adiungere) Cic. Att. 8, 12^a, 3 κ.ἄ.). alicuius fugae comitem se adiungere (συντροφεύω τινὰ εἰς τὴν ἐξορίαν του) Cic. Att. 9,10,2. se ad causam alicuius -ere (ἐνστερνίζομαι, ἀσπάζομαι τὸ μέρος τινός) Cic. Att. 3,24,1. quoscumque... ad amicitiam *Q.* Cic. pet. 25. civitates ad amicitiam (ἐπάγομαι εἰς φιλίαν, φιλικῶς συνδέω) Nep. Alc. 5,6. Caes. civ. 1,60,5 (πρβλ. *Q.* Cic. pet. 23 alicui bellicosas nationes -ere (= conciliare συμφιλιῶν, συνάπτειν ἢ συνδέειν διὰ φιλίας) Nep. Hann. 10,2 (Verg. A 7,238. Liv. 9,19,5. 21,58,2).—Ἀπονέμω, παρέχω, (ἀπο)δίδω: fidem commenticiis rebus -ere (δίδω πίστιν πλαστοῖς, φανταστικοῖς πράγμασι) Cic. div. 2, 113. visis (οὐσ.) non omnibus adiungebat fidem (δὲν παρεῖχε πίστιν εἰς ὅλας τὰς φαντασίας) Cic. ac. 1, 41. sibi auxilium -ere (= comparare παρασκευάζω) Cic. S. Rosc. 116. benevolentiam adiungit (= sibi comparat) lenitate audiendi (ἐπισύρων, κερδίζω τὴν εὐνοίαν ἀκούων μετὰ πραότητος) Cic. Mur. 41. iuris scientiam eloquentiae tamquam ancillulam pedisequamque (τὴν γνῶσιν τοῦ δικαίου συνάπτω τῇ ῥητορ. τέχνῃ ὡς ἀχώριστον θεραπαινίδα [ἀκόλουθον] αὐτῆς) Cic. de or.

1,236. similitudines (ὅμοια πράγματα) comparat rebusque praesentibus adiungit atque annectit (ἐν δὲ αὐτοῖς = στενῶς συνάπτει) futuras Cic. off. 1,11 (πρβλ. similitudines adiungens [προσθέτων παραδείγματα] Cic. nat. d. 2,38). — Διὰ προσαρτήσεως ἐνῶ, προσαρτῶ (ἐπὶ πολιτικῆς ἐννοίας): ad imperium populi R. Ciliciam (ὑποτάσσω) Cic. Man. 35. ea loca finitimae provinciae Caes. g. 3,2,5. urbes imperio S, agros... populo Romano Cic. agr. 1,5. *agrum* ad vectigalia populi R. Cic. agr. ἔ.ἀ. — Προστίθῃμι ἐν τῷ λόγῳ ἢ τῇ γραφῇ (τ.ἔ. λέγων ἢ γράφων): hoc adiunxit Ci, N. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ (ὡς *verbum dicendi*) δέχεται ἀντὶ ἀντικειμένου α) πρότασιν ἐξηρητημένην: adiuncto (μόνον ἐνταῦθα παρὰ Κικ. ἀφαιρ. ἀπόλ. τοῦ οὐδ. = si accessisset προστεθέντος ὅτι οὗτοι) ... ut idem etiam prudentes haberentur Cic. off. 2, 42 (πρβλ. ὁμ. addito ut Tac. ann. 3,2,1). adiungitur ut Cic. top. 18 ἢ αὐτὰ ταῦτα τὰ λεγόμενα (Cic. Phil. 8,25. Nep. Hann. 2,3). β) *inf. cum acc.*: illud adiungo saepius... valuisse doctrinam Cic. Arch. 15 κ.ἀ. γ) πлагία ἐρώτ.: Cic. inv. 1,59 (= Quint. 5,14,9) κ.ἀ. — Παρὰ τοῖς Γραμματικοῖς ἐπὶ προσθήκης γραμματος, συλλαβῆς ἢ λέξεως, π.χ. litteram consonantem (σύμφωνον) priori syllabae adiungas Quint. 1,7,9. Cic. or. 190. part. 20 κ.ἀ.ἀ. — ΣΗΜ.: ἐνίοτε ἡ μετοχὴ ἐπέχει θέσιν τῆς cum προσθέσεως ἢ τινος συνδέσμου: impetrant Haeduis... milia XXV pa-

rem numerum Avernis adiunctis (= cum ἢ et) Eleutetis, Cadurcis... Caes. G. 7,75,2. — Προστίθῃμι προσωπον ἐν διαλογικῷ ἔργῳ: adiunxi Q. Tiberonem P. Rutilium Cic. Att. 4,16,2 πρβλ. αὐτ. epist. 12, 16,4. Att. 13,14,2. Apul. flor. 18,43.

adiūrātio, ōnis, θ. (adiuro), διορκισμός, ἡ μεθ' ὅρκου διαβεβαίωσις. suae salutis (γεν. ἀντικμ., ὀρκιζομένη [ἢ *Byrrhena*] εἰς τὴν ζωὴν της, εἰς τὴν κεφαλὴν της) Apul. m. 2,20.

1. **ad-iūro** 1 1. προσεπόμενυμι (ὀρκίζομαι ἐπὶ πλεόν). praeter commune omnium civium ius iurandum haec... Liv. 43,14,5. 2. ὀμνυμι, δμνύω (ὀρκίζομαι), ὄρκῳ ὑπσχοῦμαι ἢ μεθ' ὄρκου διαβεβαίωμαι ἢ μεθ' αἰτ. + ἀπομφ., μεθ' ἀπλῆς αἰτ., μετὰ τῆς per, τοῦ ut καὶ ἀπολύτως) Plaut. Cist. 569 κ.ἀ. Ter. Hec. 268 κ.ἀ. Cic. Phil. 2,9. *Su, I, Am.* per deos (ὀμνυμι τοὺς θεοὺς) *Te O Ap.* per Iovem deosque omnis (μετὰ *acc. cum inf.*) Plaut. Men. 616. Ter. Andr. 694. teque tuomque caput Catull. 66,40 (πρβλ. Καλλιμ. σὴν τε κάρην ὥμοσα σόν τε βίον). Stygii caput (πηγὴ κν. *κεφαλάρει*) implacabile fontis Verg. A 12,816 (πρβλ. ἡμ. ἀάατον Στυγὸς ὕδωρ). Μετὰ τοῦ ut: per omnis deos adiuro ut (+ ὑποτ.) Plaut. Bacch. 777. Ἀπολ. Plaut. Most. 183. Cic. Att. 2,20,2. adiurat (ὀμνύει ὁ πραιτώρ) in quae adactus est verba (τὸν ὑπαγορευθέντα ὄρκον = in quae ipse [αὐτὸς ὁ ὑπαγορεύσας] concepisset verba) Liv. 7,5,6.

2. **adiūro**=adiu(v)ero, ἰ. adiuvo.
adiūtabilis, e (adiuto), βοηθη-
 τικός. κατάλληλος εἰς βοήθειαν. vos
 date operam adiutabilem Plaut.
 Mil. 1444. &λ.

adiūto 1 (θαμ. τοῦ adiuvo), δημ.:
 βοηθῶ, ἀνακουφίζω. 1. alqm alqd:
 illum adiutabo Pl. Truc. 559. Pam-
 philum Ter. Andr. 209. Acc. trag.
 103. Lucr. 1,812. eis onera adiūta
 Ter. Hec. 359. Gell. 1,3,13. Μετὰ
 δοτ.: alicui βοηθεῖν τινι Petr. 62,
 11. Ἀπολ.: Plaut. Truc. 478. Ter.
 Haut. 546. alqm alqd Ter. Eun.
 150. Gell. 15,22,2. quod potero
 (τὸ κατὰ δύναμιν) adiuvabo senem
 Ter. Haut. 416. — Μετὰ τῆς προθ.
 ad: Apul. apol. 31,1. — Ἀποθετ.
 adiūtōr=adiūto: adiutamini et
 defendite Pac. trag. 98. me adiu-
 tamini Afr. com. 201. Lucil. 666
 (708 M). — Τὸ ῥῆμα τοῦτο δὲν ἀπαντᾷ
 παρὰ τοῖς κλασσικοῖς.

1. **adiūtor** 1, ἰ. adiuto τέλ.

2. **adiūtor**, ōris, ā. (adiuvo) I.
 γεν. βοηθός, δπαδός, παραστάτης (καὶ
 ἐπὶ κακῆς ἐννοίας (συνεργός, συμπρά-
 κτωρ, συνένοχος Cic. S. Rosc. 6,23.
 Verr. 4,93. off. 2,30 κ.ἀ. re dit... op-
 sonatu, meus adiutor Plaut. Cas.
 719. Mil. 1191. Ter. Haut. 875.
 Caes. g. 5,41,8. Sall. Iug. 80,3.
 Nep. Con. 4,2. Chabr. 2,2. Hor. s.
 1,9,45. Liv. 2,2,11 κ.ἀ. συχν., Vell.
 2,115,2. — Μετὰ γεν. ἀντικμ.: ali-
 cuius rei (σπανίως προσώπου) ira-
 cundiae Te, improbitatis (legis,
 sententiae, libidinis, facinoris) Ci,
 consilii C, belli L, imperii Ta
 Su, precum Pl. — adiutor D. Bruti

Vell. 63,3 (πρβλ. κ. ἀνωτ. off. 3,40).
 — Μετὰ τῶν ῥημ. esse, dare κττ. +
 δοτ. πράγματος: Ci C L Ta ἢ προ-
 σῶπον: P Ci C L. in aliquā re ali-
 cui: Ter. Hec. 721. 967. Cic. Mur.
 83. καὶ in aliquo: Cic. fin. 5,90.
 Vell. 2,125,4. Val. Max. 9,11 ext.
 2. Plin. 35,54 κ.ἀ. Ἐπίσης α) in
 alqd: in omnia Vell. 127,3. β) ad
 alqd: Ter. Phorm. 560. Cic. S.
 Rosc. 6. se ad eam rem profitetur
 adiutorem ad comparandum exer-
 citum (ad iniuriam, ad benigne fa-
 ciendum [πρὸς τὸ εὐεργετεῖν]) Ci.
 γ) contra alqm: contra dominum
 Cic. Deiot. 31. contra patriam Cic.
 Lae. 42. Ἀπολ.: me adiutore (τῇ
 ἐμῇ ἀρωγῇ, ἐμοῦ βοηθοῦντος) Ci. 2.
 βοηθός (ἐργάτης, ὁ ἡμερομίσθιος)
 Cato agr. 21,5. 3. βοηθός (θεα-
 τρικός, ὁ ἐπὶ τῆς σκηνῆς βοηθός)
 Phaedr. 5,5,14 (πρβλ. Hor. s. 1,9,
 45). 4. βοηθός διηγοροδιδασκάλου,
 ὑποδιδάσκαλος Quint. 2,5,3. Suet.
 Gramm. 10 (π. Cic. epist. 9,18,4).
 II. τεχνικῶς: 1) βοηθός (ὑπηρεσία,
 ὑπηρεσιακός) adiutores triumviris
 quinqueviris (dati) uti... praees-
 sent Liv. 39,14,2. 2) (μυγν.) βο-
 ηθός (ἐπὶ αὐτοκρατορίας εἰς στρατιωτ.
 διοίκησιν) ab epistulis latinis, pro-
 curatoris, a pinacothēcis, ad feras,
 ab actis ad census, a sacris, ha-
 ruspicum Ἐπιγρ.

adiūtōrium, iī, ō. (2. adiu-
 tor), βοήθεια, βοήθημα, ἐπικουρία.
 Ἀπολ.: homo in adiutorium mu-
 tuum genitus est Sen. dial. 3,5,2.
 Q. Ap. — Μετὰ γεν. ἀντικμ.: in adiu-
 torium eius belli Ve, in -ium eorum

VM, in -ium virtutis *Se*, *cibus* -ium corporis *est* Sen. ep. 88,25 κ.ἀ.— Μετὰ γεν. ὕποκειμ. : sine deorum immortalium adiutorio Sen. contr. 1,2,18. 1,3,8. Val. Max. 2,7 ext. 1. iuris Quint. 3,6,83. — Μετὰ τῆς προθ. in + αἰτ., τῆς contra : in eam rem -ium ei fecit maxime Asin. Poll. frg. (π. Suet. Gramm. 10). lento -io opus est contra mala continua et fecunda (χρηρίζεται μακρὰ προσπάθεια ἐναντίον τῶν ἐπιμόνων καὶ μεταδοτικῶν κακῶν) Sen. dial. 4,10,8.

adiūtrix, ἱείς, θ. (2. adiutor), ἡ βοηθός, ἡ συνεργός. Ἀπολ. : is rem paternam (τὴν πατρικὴν περιουσίαν) me adiutrice (ἐμοῦ συνεργούσης) perdidit Plaut. Trin. 13. legem adiutricem et testem adhibere (κάμνω χρῆσιν τῆς βοηθείας καὶ τῆς μαρτυρίας τοῦ νόμου) Cic. top. 95. *Co. Ap.* — Μετὰ γεν. ἀντικμ. : Mes-sana adiutrix scelerum Cic. Verr. 4,17. 5,160 κ.ἀ. Minerva semper adiutrix consiliorum meorum Cic. dom. 144. adiutrix virtutum Cic. Lae. 83. laborum socia et -trix bellicera Pallas Sen. Herc. f. 900. Ἐπίσης μετὰ δοτ. : Plaut. Poen. 973. Ter. Hec. 32. Cic. Cael. 52. Hecate (ὧς θεὰ τῆς μαγικῆς) quae coeptis conscia nostris -trixque venis Ovid. m. 7,194 καὶ μετὰ τῆς in + ἀφαιρ. : in hac ἢ eā re *Te*, Acc. trag. 213. in petitione Cic. Planc. 1. 2. ἐπίθ. τῆς I. καὶ II. βοηθητικῆς ἐκ ναυτῶν λεγεῶνος = 'βοηθός' (Πλουτ. Ὀθ. 12). prima adiutrix Tac. h. 2,43. 3,44 (ἄλλως λε-

γομένη legio classica ἢ prima classicorum Tac. h. 1,31. 36. 2,67). — Ἐν Ἐπιγρ. adiutrix (ἐπίθ. θεῶν : τῆς Fortuna [προβλ. κ. Cic. epist. frg. ad Nep. 5], Tutela, Diana, Victoria).

adiūtus, [-ūs], ἀφαιρ. -ū, ἀ. βοήθεια. unius (*sc.* corporis muliebris) adiutu... cetera (*sc.* corpora) flagrabant Macr. s. 7,7,5.

ad-iuvo, iūvī, iūtum 1. I. κυρ. βοηθῶ, ἐπικουρῶ τι (βοηθῶ τινα) = operam dare, opitulari alicui. di... omnes me adiuvant Plaut. Epid. 192. adiuvabere a me *P.* si di adiuvant Plaut. Epid. 192. adiuvabere a me *P.* si di adiuvabunt (σὺν θεῶ, μὲ τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν) *Ci.* qui (*sc.* gestus) oratorem adiuvat Cic. de or. 1,252. illum magnitudo divitiarum (ὁ μέγας πλοῦτος) -at Cic. off. 2,71. *Gallus* locus Liv. 38,21,4. ignem -are (ἀντ. extinguere) *L* (ἀλλαχοῦ μισθ. ignem τὴν ἐρωτικὴν φλόγα Ovid. m. 10,641). aliquem aliquā re (ὀλικῶς, ἡθικῶς κττ.) : grandī pecuniā (δι' ἀφθόνον χρημάτων) Cic. off. 2,82. Brut. 3 κ.ἀ. clamore Romani -ant militem suum Liv. 1,25,9 κ.ἀ. ἐπ. *P Te Acc. N* κ.ἀ. curā -at formam (διὰ τῆς περιποιήσεώς του [ὁ θεός] προσδίδει χάριν εἰς τὸ κάλλος του) Ovid. m. 2, 732. natura nec ullam rem gigni patitur nisi morte adiuta alienā (ἡ φύσις οὐδενὸς σώματος ἐπιτρέπει δημιουργίαν εἰμῇ βοηθουμένη διὰ φθορᾶς ἄλλου) Lucr. 1,264 (προβλ. Ἀριστ. Μεταφ. II 2 p. 994b, 5 ἡ θάτερον φθορὰ θάτερον ἐστὶ

γένεσις). baculo gradum Sen. Herc. f. 696. Ἀπολ.: Apollo... adiuvā Plaut. Aul. 394. dabo operam adiuvabo Ter. Eun. 363. *Ci*. κ.ἄ. adiuvante naturā ἢ fortunā *Ci* κ.ἄ. — Ἡ μυχ. ἀντὶ οὐς: adiuvantes οἱ βοηθοὶ Curt. 5,4,18. quaedam adferunt per se adiuvantia (ἐπιβοηθητικά τινα) Cic. top. 59. adiuvantia causarum (τὰ παρεπόμενα αἴτια, αἱ δευτερεύουσai [ἐπιβοηθητικαὶ] αἰτίαι, ἀντίθ. proximae causae αἱ ἄμεσοι, αἱ πρῶται αἰτίαι) Cic. Tim. 50. — Πρωδ.: fortis fortuna adiuvat Ter. Phorm. 203 (πρὸβλ. Σοφοκλ. frg. 842 *N* οὐ τοῖς ἀθύμοις ἢ τύχη συλλαμβάνει. Μεγάνδρ. frg. 572 *K*. Ἀποστ. 13,36^a), Cic. Tusc. 2,11. fin. 3,16. Liv. 8, 29,5. 34,37,4, ἐπ. Enn. (π. Macr. s. 6,1,62. Verg. A 10,284. Ovid. m. 10,586. ars 1,608. f. 2,782. Tib. 1,2,16. — Μετὰ τῆς προθ. in + ἄφαιρ.: *P. Te N Ci* κ.ἄ. in dicendo iuventutem Cic. or. 142. in rebus maioribus administrandis *Ci*, in petendis honoribus *Pl*. — in aliquo: haec adiuvant in oratore Cic. de or. 2,182. Σπανίως de aliquā re: Cic. ep. 1,9,5. Quint. 2,8,11. — Aliquem in alqd: plurimum in eam rem adiuvit opinio Hannibalis Liv. 27,39,4. Sen. contr. 10,1,1. Sen. benef. 2,14,3. Quint. 2,8,3. — ad alqd: ad cetera... ad amicitias comparandas Cic. off. 2,31. *hanc* ad rem humilitas (τὸ μικρὸν ὕψος) navium -at Caes. g. 5,1,3. ad magicas potestates (ὅτι [οἱ ἰχθύες] ἐπιδρῶσι μαγικῶς, ἔχουσι μαγικὴν δύνα-

μιν) Apul. apol. 32,2. — contra (σπανιώτ.): nihil te contra soritas ars ista -vat Cic. ac. 2,94. — Βοηθῶν αὐξάνω, ἐνισχύω (ἐπὶ λιμνῶν, ποταμῶν) α) κυρ.: Albanus lacus... neque caelestibus... imbribus... neque inundatione ullius amnis adiutus Val. Max. 1,6,3. Sen. nat. 4,2,6. Luc. 2,217. β) *μτφρ.* (ἐπὶ ἄφρρ.) ἐπανξάνω. tu quoque huius adiuvas insaniam? Plaut. Amph. 798. convicia *Se*, furorem *Luc.*, hilaritatem (τὴν ἰλαρότητα, φαιδρότητα) *Ap*. adiuvat unda fidem (τὸ [ποτάμιον] ὕδωρ ἐπανξάνει [τῷ Κρηναίῳ] τὴν πεποίθησιν) Stat. Th. 9, 338. — II. *t.t.* *ιατρ.*: ὠφελῶ, βοηθῶ, ἀνακουφίζω, θεραπεύω κττ. concoctiones adiuvant *lactucae* (τὴν πέψιν βοηθοῦσι [διευκολύνουσι] αἱ θριδακίαι [τὰ μαρούλια]) Plin. 20, 64. 27,48 κ.ἄ. dentitiones (τὴν ὀδοντοφυίαν) Plin. 30,137. semen menses feminarum (= menstrua) -at Plin. 22,83. medicamenta nihil adiuvant (δὲν θεραπεύουν) Cels. 7, 12,1. alios calida cataplasmata -ant (ὠφελοῦσι, *κάνον καλὸ*) Cels. 4,2 κ.ἄ. Ἐκ μεταφορᾶς ἀπὸ τῆς ἱατρικῆς: adiuvor... nullā fessa menditis (ιατροῦ) ope Ovid. ep. 20 (21),14. nihil aequē... aegrum reficit atque adiuvat (ἀναρρωνύει καὶ ὠφελεῖ) quam amicorum adfectus (στοργή, ἀγάπη) Sen. ep. 78,4 κ.ἄ. *Σύντ.*: μετὰ τοῦ ut: ut ita fieret pro meā parte adiuvī (τὸ ἐμὸν μέρος, ὅσον ἐξηγοῦτο ἀπὸ ἐμὲ συνέβαλον) Cic. ep. 5,2,9 κ.ἄ. μετὰ τοῦ ne: (ἄπαξ μόνον Catull. 32,4 [i. adiu-